CITIZENSHIP BRANCH
OTTAWA
JUN 26 1964
FILE No.
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.
Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, JUNE 24, 1964.

LATVIJA AMERIKĀ

51 n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 24. JŪNIJĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Biruta Senkēviča

Pēcjāņi

Jāņos gāju, Pēteŗos
Sev draudziņu lūkoties;
Nedabūšu Jānišos,
Tad dabūšu Pēteŗos.

Jāņi ir lielākie latviešu svētki, kuŗi nav saistīti ar kristīgo ticību un viņas tradicijām. Tie ir brīvi no jebkādiem reliģiskiem motīviem. — Šie ir jautrības un prieka svētki, kas tiek svinēti par godu saulei un visai Dieva dotai dabas varenībai.

Jau sirmā senatnē mūsu senči goda vietu ierādīja Jāņiem un šos svētkus sadalīja trijās daļās: **Priekšjāņi, Jāņu sagaidīšana, Jāņu nakts un Pēcjāņi.** Tā kā dažās vietās Jāņu svinības jau notikušas, rakstīšu par Pēcjāņiem.

Jāņu ielīgošana sākās pa divi nedēļām pirms Jāņiem un turpinājās līdz Pēteŗa dienai. Pēc tam dziesmas ar līgojošo piedziedi beidzās. Jāņiem aizejot to vietā stājās Pēteris. Kaut gan oficiālā Pēteŗdiena bija tikai 29. jūnijā, Pēteŗdiena tika turēta dažkārt par lielo Jāņu svētīšanas atsvēti. Bet ar svināmu nozīmi uzskatīja tikai pašu vakaru, Pēteŗdienu sagaidot.

Pat Jāņa uguns noder Pēteŗa aizkaršanai:

Kas tur kūra uguntiņu
Viņā upes maliņā?
Jānīts kūra uguntiņu,
Pēterīti kaitināja.

Jānīts sēd kalniņā,
Pēterītis lejiņā;
Jānīts svieda Pēteŗame
Ar sieriņa gabaliņu.

Jānīts kūla Pēterīti
Ar sudraba sakārnīti;
Pēterīša paša vaina,
Kam puķītes izkaisīja.

Visām šīm dziesmām nepārprotama mitoloģiska nozīme, kaut arī dažās dziesmās izmanāma ķilda meitu dēļ, it kā „izgriež pogas:"

Pēters pūta āža ragu,
Kalniņā tupēdams;
Vai nu pūti, vai nepūti,
Ance Jānim saderēta.

Laikā starp Jāņiem un Pēteriem tika dziedātas, līgotas dažādas dziesmas, Jāņi un Pēteri salīdzinot:

Vakar Jāņi saņēmām,
Ar puķēm, ar ziediem;
Šo dieniņu līgojam
Pie saldena alutiņa;
Šo vakaru pavadām
Ar Pēteŗa lapiņām.
Jāņam vārtus aizveŗam,
Pēteŗam atveŗam;
Jāņam sievu atvedam,
Pēteŗam saderam.

Tāpat kā Jānim, arī Pēterim šķiet esam sava diena. Dziesmās tās tiek dažādi salīdzinātas, cildinātas, gan peltas:

Jānītim, Pēterim,
Abiem daiļas līgaviņas:
Jānītim dzīparota,
Pēterim maronota.

Tautas dziesmās un veco ļaužu nostāstos, kas ir visdrošākais ziņu avots, mūsu senči Pēteri sauca par Lapainīti, pretstatā Jānim, ko sauca par Ziedainīti. Pēteŗa uzdevums bija briedināt labību, sevišķi rudzus.

Jānis atbrauc ar ziedu vezumu, kas simbolizē ziedu mīlestības laiku dabā, sirdī, dvēselē un Jāņu nakts ir visāda misticisma un romantisma pilna, jo pēc Jāņiem visi ziedi nobriestot augļos un galveno vietu ieņem Pēterītis — Lapainītis, Briedainītis, kas ziedus pārvērta sēklās. Bet, kad labība nāca gatava, ražas ievācējs — jaunais

(Nobeigums 4. lpp.)

17. jūnijā Romā miris Latvijas diplomātiskais pārstāvis Vatikānā monsinjors J. Čamanis.

See p. 8

Goldvotera prasiba

Tuvojoties vēlēšanām, latviešus, kas pieņēmuši ASV pavalstniecību, varētu interesēt nostāja, kādu izteikuši ASV prezidenta amata kandidāti attiecībā uz apspiestām tautām. Republikāņu partijas redzamākais kandidāts sen. Goldvoters savā grāmatā Konservātīvā sirdsapziņa veltījis apspiestajām tautām un viņu atbrīvošanas plāniem veselu nodaļu; bet vēl skaidrāk viņa uzskatus izteic rezolūcija 85. Nr., ko viņš iesniedzis Senātā š. g. 14. maijā:

„Tā kā Amerikas Savienotās Valstis dibinātas uz pašnoteikšanās un individuālās brīvības principiem un jau ilgi tos godā turējušas, un

tā kā šie principi ir Apvienoto Nāciju raison d'etre, kā tie iekļauti šīs vispasaules organizācijas chartā; un

tā kā ASV un visas citas AN locekles, kas šo chartu parakstījušas, svinīgi apsolījušās kollektīvi un individuāli gādāt, lai šie principi kļūtu universāli un kalpotu visām tautām; un

tā kā kopš 1918. g. padomju komūnisms, lietojot visbrutālāko agresiju un varu, atņēmis miljoniem agrāk brīvu ļaužu viņu tiesības uz pašnoteikšanos un nospiedis viņu tēvzemes verdzībā; un

tā kā ASV kongress vienprātīgi atzīst (Public Law 86—90, apstiprināts 1959. gada 17. jūlijā) par nepielaižamu verdzināšanu, ko Padomju Savienība turpina Polijā, Ukrainā, Čechoslovakijā, Lietuvā, Ungārijā, Latvijā, Igaunijā, Baltkrievijā, Rumānijā, Austrumvācijā, Bulgārijā, Ķīnas cietzemē, Armēnijā, Aserbeidžanā, Grūzijā, Ziemeļkorejā, Albānijā, Idel-Urālā, Tibetā, Kazachijā, Turkestanā, Ziemeļvietnamā un citās zemēs, kas visas tagad pazīstamas kā apspiestās tautas; un

tā kā apspiesto tautu piederīgie, tāpat kā kubieši un citi, kas kopš tā laika daļēji vai pilnīgi pakļauti padomju komūnismam, rod maz, ja vispār kādu, cerību uz eventuālu brīvību kā rezultātu pašreizējām politiskām domstarpībām ,kas izcēlušās starp Pad. Krieviju un tās satelitu — Ķīnas cietzemi; bet gaida atbrīvošanu tikai no ASV un AN; un

tā kā AN loceklēm nav veicies galvenajā pilnsapulcē uzsākt sekmīgu diskusiju par pašnoteikšanos tautām, ko verdzina internacionālais komūnisms, lai meklētu iespējamo nokārtojumu; un

tā kā ir vitāli svarīgi, — kā ASV nacionālās drošības, tā arī rietumu civilizācijas turpināšanas dēļ, lai pasaulē, ko apdraud internacionālais komūnisms, cerības uz brīvību un pašnoteikšanos, ko glabā apspiestās tautas, tiktu uzturēties; un

tā kā ASV citos gadījumos, — kad runāts par koloniālvalstīm, kuŗu iedzīvotāji jau ilgi bauda daudzas tādas personīgās brīvības un priekšrocības, kas padomju kolonijām atliegtas, — jau agrāk stingri notājusies Apvienotās Nācijās, abalstot pašnoteikšanās un individuālās brīvības principus; un

tā kā ASV konstitūcija (Art. II, 2. nod.) dod prezidentam varu (saskaņā ar Senāta padomu un atļauju) līgt līgumus un dot norādījumus sūtņiem; tāpēc

ASV Senāts, Tautas vietnieku namam piekrītot, nolemj, ka ASV prezidents ar šo tiek lūgts un pilnvarots pavēlēt ASV sūtnim Apvienotās Nācijās pieprasīt iespējami visātrākā laikā, lai

(1) Apvienotās Nācijas spiestu chartā paredzētās tautu pašnoteikšanās tiesības visiem izpildīt; un

(2) Padomju Savienība, vispasaules komūnisma kontrolētājs spēks, tiktu padarīta paklausīga saviem solījumiem kā AN locekle attiecībā uz agresiju un koloniālismu — pavēlot visam padomju un ķīniešu armijas daļām, kā arī viņu aģentiem, kolonistiem un kontrolētājiem atstāt apspiesto tautu territorijas un ļaut atgriezties savā tēvzemē visiem politiskiem, kas tagad atrodas vergu darba nometnēs un ieslodzījumā; un

nolemj, ka ASV prezidents tālāk tiek pilnvarots un lūgts pavēlēt ASV sūtnim Apvienotajās Nācijās pilnsapulcei un presei nekavējoties likt priekšā apstiprinamus ierosinājumus, kas garantētu starptautiski pārraudzītas brīvas vēlēšanas, aizklāti balsojot apspiesto tautu zemēs; un

nolemj, ka ASV prezidents tālāk ir pilnvarots un lūgts izlietot visu diplomātisko, līgumu līgšanas un norādījumu došanas varu, kas viņam uzticēta konstitūcijā, lai atbalstītu un īstenotu ASV sūtņa Apvienotajās Nācijās centienus apspiesto tautu pašnoteikšanās principu atgūšanas labad."

D. V.

SENĀTS PIEŅEM PILSOŅU TIESĪBU LIKUMU

Pēc astoņdesmi trīs dienu ilgām debatēm Sav. Valstu senāts ar 73 pret 27 balsīm pieņēma pilsoņu tiesību likumu, to nododot atpakaļ tautas pārstāvju namam senātā pieprasīto revīziju akceptēšanai. Par tiesību likumu balsoja 46 demokratu un 27 republikāņu senātori, kamēr pretbalsis nodeva 21 demokrats un seši republikāņi. Interesanti atzīmēt, ka, atskaitot vienu, visi pārējie demokrati, kas balsoja pret tiesību likumu, nāca no dienvidu valstīm. Republikāņu pretbalsotāji bija senātora Goldvotera piekritēji. Jau pagājušās nedēļas sākumā senātors paziņoja, ka balsos pret tiesību likumu.

Prezidents Džonsons cer, ka jau šī gada 4. jūlijā viņš tiesību likumu būs parakstījis, tādējādi speŗot lielu soli uz priekšu vienādām iespējām visiem amerikāņiem.

Cik nopietna opozicija Chruščevam?

Padomju Savienības proponētā vispasaules komūnistu partiju konference — Pekingas norāšanai un Maocetunga pārliecināšanai, kas ir īstais pirmais komūnists — savā sagatavošanās stadijā neiet tik līdzenu ceļu, kā to būtu gribējusi Maskava. Trakākais vēl tas, ka tagad Chruščevam pretim iedrošinājies runāt poļu komūnistu partijas vadītājs Gomulka.

Kamēr Austrumvācijas Ulbrichts svēti nosolījās izpildīt vismazāko Chruščeva vēlēšanos, Gomulka pagājušās nedēļas poļu komūnistu kongresā Varšavā atļāvās izteikt pats savas domas. Viņš gan nosodīja Pekingas valdību par tās īsredzību un mērķu apdraudošo politiku, bet tai pašā laikā izteica domu, ka Varšava uz komūnistu vispasaules konferenci gribētu gatavoties ilgi un pamatīgi. Chruščevs, kā zināms, to grib pēc iespējas sasteigt, lai noķertu ķīniešus pēdējiem visneizdevīgākā brīdī. Komūnistu Ķīna, savukārt, domā, ka sarunu sagatavošana prasītu vismaz piecus gadus. Ilgam gatavošanās periodam piekrīt Rumānija. Tagad Polija. Albānija padomju blokam jau sen zudusi. Atliek vaicāt, vai neatkarīgāko Austrumeiropas satelitu starpā Chruščevam sākusi briest bīstama opozicija?

Tokio sarunas izjukušas

Filipīnu salu mēģinājums samierināt Indonēziju un Malēziju beidzies nesekmīgi. Sarunas notika Japānas galvaspilsētā Tokio. Malēzija apvaino Indonēzijas prezidentu Sukarno krāpšanā; pat sarunu laikā vēl turpinājušies indonēziešu partizānu uzbrukumi Borneo gar Sakavabas pierobežu. Kuala Lampuras prese apgalvo, ka nākotnē cīņas Malēzijas robežapgabalos kļūšot asākas, jo Indonēzija lielā steigā koncentrējot spēkus.

Sarunu laikā Indonēzijas prezidents Sukarno un Malēzijas ministru prezidents Abduls Rāmans nespēja vienoties par Filipīnu prezidenta Makapagala priekšlikumu, paredzot Āzijas un Afrikas valstu samierināšanas komisijas dibināšanu robeždisputu noskaidrošanai. Malēzijas ministru prezidents atkārtoti uzsvēra, ka tikmēr, kamēr Indonēzija turpina partizānu uzbrukumus, šādai komisijai nebūtu nekādas praktiskas jēgas.

Mēģinājums nolaupīt Chruščevu, lai atbrīvotu Pad. Savienībā soda nometnēs ieslodzītos politiskos cietumniekus

No Stokholmas ziņo, ka zviedru drošības iestādes apcietinājušas kādu 30 g. v. politisko bēgli. Viņa nodoms esot bijis nolaupīt Ņikitu Chruščevu, kas patlaban viesojas zviedru zemē.

Apcietinātā vārdu un tautību zviedru policija vēl neizpauž.

Laikraksts „Dagens Nyheter" raksta, ka pretkomūnisma cīnītāji plānojuši saņemt gūstā Kremļa ciemiņu un paturēt viņu kā ķīlnieku, lai atbrīvotu Pad. Savienības soda nometnēs ieslodzītos Maskavas režīma politiskos cietumniekus.

Zviedru policija esot laikā šo nodomu izjaukusi.

Laikraksts apgalvo, ka bēgļi, kuŗu zemes Pad. Savienība varmācīgi okupējusi, Chruščeva nolaupīšanu plānojuši īstenot ar ieroču varu.

Par sarkanā cara drošību Zviedrijā rūpējas 5000 Stokholmas policistu un, protams, arī paša Chruščeva miesas sardze.

Ontario mākslas akadēmijas studente Zīle Zichmane pasniedz provinces pavalstniecības ministram Dž. Jaremko Daugavas Vanagu apgāda izdoto latviešu prozas izlasi angļu valodā Latvian Literature. „Es pateicos šī lielā darba veicējiem un izdevējiem," teica ministrs Dž. Jaremko, „viņu pūles un ieguldītie līdzekļi nesīs svētīgus augļus. Arī mums tagad sagādāta iespēja iepazīties ar jūsu tautas rakstniekiem un viņu bagāto devumu kultūras druvā." Foto JAK

VENNERSTRĒMAM MŪŽA CIETUMS

Stokholma (x) — Kā jau bija sagaidāms, Zviedrijas tiesa Stokholmā aviācijas pulkvedim Vennerstrēmam par spiegošanu Pad. Savienības labā piesprieda mūža cietumu. Vennerstrēmam atņēma arī pilsoņa tiesības un pulkveža pakāpi. Bez tam no visu laiku lielākā zviedru spiega valstij par labu piesprieda 490.000 zviedru kronas (apm. 350.000 markas).

Apsūdzētais spriedumu pārsūdzēšot, cerot, ka augstākā tiesu instance ievērošot viņa naīvo aizbildinājumu, ka spiegojis tāpēc, lai pasauli pasargātu no jauna kaŗa.

Pāri par 2000 līgotāju pagājušās nedēļas nogalē pulcējās Sidrabenē. Uzņēmumā svētku dalībnieki ar dzīvu interesi seko priekšnesumiem.

A. Kalniņa uzņēmums.

Visiem smaidi sejmat!

LATVIJA

51 n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 24. JŪNIJĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Māc. Arturs Voitkus

VAI MAIZES VIETĀ AKMENI

Runājot par to, ka Dievs paklausa ticīga cilvēka sirsnīgu lūgšanu, Jēzus Kalna sprediķī savas domas paskaidrošanai liek salīdzinājumu: Vai ir cilvēks jūsu starpā, kas savam dēlam, kad tas maizi lūdz, dotu akmeni?

Tas nav jautājums, bet jautājuma formā ietverts apgalvojums: tāpat kā bērns uzticas saviem vecākiem, ka tie viņam nedos nekā tāda, kas tam varētu nodarīt ļaunu, tāpat cilvēki var uzticēties savam Debesu Tēvam. Bet šodien, kad mūsu Svētdienas skola aiziet vasaras atpūtā, gribas Jēzus vārdā saklausīt pieskāršanos vienai no mūsu dienu visaktuālākajām problēmām: ko mūsu bērni no mums lūdz — un ko mēs viņiem dodam?

Ir liela starpība starp to, ko bērni vēlas — un kas tiem ir nepieciešams un svarīgs viņu fiziskai un garīgai augšanai. Bērni bieži prasa nederīgas un pat kaitīgas lietas. Bet par to viņi ir bērni. Viņiem trūkst pieredzes. Viņi vēl neprot paši atšķirt ļaunu no laba; kas maize, kas akmens; kas zivs — un kas čūska. Bet parasti bērni lūdz vajadzīgas un derīgas lietas. Ja viņi to arī neizsaka vārdos, tad tomēr visa viņu topošā personība tās pieprasa.

Bērni, piemēram, vēlas uzaugt drošā, stabilā ģimenē, kur valda saprašanās, iecietība, savstarpēja uzticība un mīlestība. Tā ir dienišķā maize augošajam cilvēkam.

Lielais vairums latviešu ģimeņu cenšas saviem bērniem sagādāt viņu attīstībai nepieciešamo harmonisko, saskanīgo vidi, bet ne vienmēr tas izdodas. Jaunie apstākļi ir radījuši jaunas, īpatas problēmas, kādu nebija mūsu tēviem.

Mēs, piemēram, saprotam, ka mūsu uzdevums saglabāt savā dzīvē un ieaudzināt mūsu bērnos latviskumu. Bet tas nenākas viegli. Svešā kultūra, ar ko ik dienas mums jāsaskaras, mūs arī ietekmējusi. Mūsu gaume ir mainījusies. Mūsu interešu loks ir pārvērties. Mūsu humora izjūta ir cita. Mēs to manām un tāpēc apzināti ar to cīnāmies. Mūsu tautas daļa svešumā pašreiz pārdzīvo kaut ko līdzīgu pubertātes laikmetam atsevišķā cilvēka dzīvē — pilnu iekšēja nemiera, pārtapšanas un augšanas moku.

Nedomāsim, ka mūsu bērni to nemana. Topošā cilvēka dvēsele ir visdzirdīgākais mikrofons, visjūtīgākā foto šūna, kas uztver un reģistrē vissmalkākās vibrācijas, vismazākās gaismas un ēnas nianses. Tā uztver un pārdzīvo arī tos konfliktus, kas plosa mūsu domas.

Bērns grib drošas, nešaubīgas, noteiktas atbildes. Vai mēs tās spējam dot? Bērns prasa stingrus, stabilus principus. Vai mums tie ir?

Mēs, piemēram, bērniem mācām Dievu lūgt. Ar atzīstamu centību un pašaizliedzību jūs to ziemā vedāt Svētdienas skolā — un tagad atvieglināti nopūtāties, ka vasarā tas vairs nebūs jādara. Nedomāsim, ka bērni šīs nopūtas nedzird. Un neņemsimies sev iestāstīt, ka dzirdētais nenogulsnējās to dvēselē.

Pēdējās paaudzes laikā daudz raksta, runā un eksperimentē audzināšanas jautājumos. Interese par bērnu audzināšanu neapšaubāmi ir apsveicama parādība. Bērnu audzināšana savā laikā bija atstāta novārtā.

Bet ne visi eksperimenti un jaunās idejas tūlīt realizējamas dzīvē. Vecāki, kas seko katram jaunam sauklim, savam bērnam parasti nodara vairāk ļauna kā labu. Liela daļa atbildības par to, ka šodien jāsastopas ar t. s. jauno noziedznieku problēmu, gulstas uz tieksmi iedzīvināt nepārbaudītas idejas un teorijas.

Nupat Otavā notika konference, kas nodarbojās ar ģimenes dzīves un audzināšanas jautājumiem. Canadian Conference on the Family). Viens no Kanadas ievērojamākajiem psichiatriem tajā konstatēja, ka atmetams uzskats par ģimeni kā demokrātisku vienību. Ģimenes, kurās valda demokrātiska kārtība, t. i. kur arī bērni lemj līdzi visos jautājumos, producējot procentuāli vairāk garīgi nestabilu bērnu kā ģimenes, kurās valda stingra, centralizēta autoritāte. Neesot pareizi nepiedzīvojušā bērna domas uzskatīt par līdzvērtīgām vecāku uzskatiem svarīgu jautājumu izšķiršanā.

Ir labi, ka šādu atziņu beidzot pauž atzīta autoritāte. Varam cerēt, ka tagad to akceptēs arī tās aprindās, kas savus bērnus atstāja savā vaļā, aiz bailēm, ka citādi tos ieskatīs par nemoderniem un zinātniski atpalikušiem. Arī nav statistikas, kas pateiks, cik posta ir nodarījusi tieksme katru jaunu ideju tūlīt iedzīvināt.

Bērni prasa maizi — dzīvu, stabilu ģimeni, kurā valda noteikti, atzīti principi, droša, pārbaudīta autoritāte. Bērni vēlas ģimeni, kur vecāku starpā valda mīlestība, un kur mājas gars ir savstarpējas cieņas piesātināts. Kur vecāku starpā trūkst šo kristīgās dzīves pamattikumu, tur bērni maizes vietā saņem akmeni. Nav skaudrāka bada par mīlestības badu, un nav skumjākas un deprimējošākas ainas, kā redzēt bērnu, kam nav bijis bērnības, vai jaunieti, kas nekad nav bijis īsti jauns — un kas ar izsalkušām acīm ir skatījušies savu skolas un rotaļbiedru ģimenēs un skaudušiem to, kam mājās pārbagāti bijis tas, kā viņiem vienmēr trūcis — mīlestības.

Kristus savā salīdzinājumā pasvītro, ka Debesu Tēvs savam bērnam nekad neļauj vīlties. Šo domu viņš vēlreiz uzsver, norādot, cik lieki ir zūdīties.

Arī labi vecāki nemaz negaida, lai bērns tiem nopietni lūgtu. Vecāki bez visa tā gādā, lai bērnam maizes netrūktu. Bet vecāku uzdevums gādāt, lai bērni pareizās devās saņemtu ne tikai miesīgo, bet arī garīgo barību. Kristus saka: Es esmu dzīvības maize.

Vai mēs saviem bērniem maizes vietā dosim akmeni?

UKRAINA ZEM PADOMJU VARAS ZĀBAKA

Borys Lewytzkyj: „Die Sowjetukraine 1944—1963", Kiepenheuer & Witsch izdevums, 444 l. p. cena — DM 26.00

Ukraina reizē ir Padomju Savienības maizes klēts un politiska sprieguma lauks. Autors ir dzimis ukrainis un atzīts Rietumvācijas speciālists Austrumu bloka jautājumā. Savā darbā tas attēlo saimniecisko un politisko Ukrainas attīstību laikā no 1944. līdz 1963. g. Vācu literatūrā par Padomju Savienību pirmoreiz tik plaši iztirzātas Ukrainas kultūras cīņas Staļina laikā un Padomju Savienības lauksaimniecības politika. Svarīgs ir Chruščeva un Pad. Ukrainas komūnistu saišu attēlojums. Tiem esot bijusi izšķirēja loma viņa augšupejā pēc Staļina nāves. Daudzi no tiem tagad pieder pie Chruščeva tuvākiem līdzstrādniekiem.

Jāatzīmē, ka autors visai objektīvi attēlojis ukraiņu cīņu par savas kultūras patstāvību, panākot ar to, ka padomju tautību politika parādīta visā kailumā. Darbā ietilpinātās statistikas tabulas un svarīgāko padomju likumu īsi dzīves apraksti, kas šo darbu padara par pirmo standartdarbu vācu literatūrā par Padomju Ukrainu.

AKL

Jānis Šķirmants

Brīvajā Baltijā atgriezīsimies vienoti

raksta Ed. Karnens lietuviešu avīzē „Dirva" Klīvlendā.

BALTIJAS FEDERĀCIJAS PROJEKTI

Latviešu Lietuviešu Vienības Centrālā valde ir centusies izsekot trimdas presē izteiktām domām par vai pret Baltijas federāciju un ierosinātiem federācijas projektiem. Tā kā galvenie latviešu un lietuviešu preses izdevumi tikai pēdējos gados sistēmatiski krājas LLV rīcībā, tad jādomā, ka ne visi attiecīgie raksti būs apzināti. Šo rakstu divdesmit gadu ilgajā posmā nav daudz.

Pirmo Lietuvas un Latvijas federācijas projektu izstrādājis lietuviešu tautas atmodas laika darbinieks un Latviešu Lietuviešu Vienības dibinātājs Kauņā Dr. Jānis Slups. Žēl, šī projekta nav pie rokas un nevaram ar to tuvāk iepazīties.

Par Baltijas federāciju trimdā pirmais rakstīja bij. Latvijas ārlietu ministrs F. Cielēns. Viņa raksts „Baltijas federācija" iespiests Latvju Ziņās 1947. g. 10. un 13. decembrī. F. Cielēna rakstā ir ļoti labi pārdomāti un konkrēti ierosinājumi Baltijas federācijas organizācijas jautājumos. 1948. g. pazīstamais lietuviešu žurnālists Bronis Raila publicēja laikraksta Mintis desmit numuros rakstu „Mūsu federālisma konspekts", kas pēc tam iznāca arī atsevišķā brošūrā. B. Raila plašāki pamato federācijas nepieciešamību nekā F. Cielēns, bet viņa ierosinājumi nav tik konkrēti. B. Raila projekts paredz lielāku centrālizāciju un ievēro dažādo iedzīvotāju skaitu, bet mazāk izbalansē visu triju partneru līdzsvaru.

Ar mazākiem rakstiem Baltijas federācijas jautājumā 1948. g. izteikušies vēl Amerikas lietuviešu sabiedriskais darbinieks un vēsturnieks K. Jurgela Latvju Ziņās un architekts E. Vizgirda savā rakstā „Atbilde Julijam Bračam laikrakstā Lituviu Zodis.

1949. g. Baltijas vienības ainu ir tēlojis rakstnieks Jānis Klīdzējs rakstā „Jaunā valsts" katoļu žurnālā Dzimtenes Balss. Voldemārs Lambergs, toreizējās Latviešu nacionālās padomes prezidija loceklis, rakstā „Baltijas savienot. valstis" (Latvija 31. martā), pārmeta Baltijas tautām pasīvitāti tuvināšanās centienos neatkarības laikā un lika priekšā dibināt jaunu organizāciju „Baltijas Ūnija" politiskās vienošanās idejas propagandai. V. Lambergam atbildēja J. Bračs ar diviem rakstiem: „LLV atbalsta Baltijas federācijas ideju" (Kanadas Vēstnesis, 22. apr.) un „Laiks Baltijas federācijai" (Nedēļas Apskats, 27. maijā). Pa to laiku prof. A. Švābe publicēja rakstu Latviešu Ziņās (Eslingenā) „Baltijas valstu savienība", kuŗa gan aizstāvēja Baltijas valstu savienības vajadzību, bet izteica dažu aprindu zināmo viedokli par latviešu neitrālitāti Viļņas jautājumā un nodēvēja Baltijas valstu trijsavienību neatkarības laikos par illūziju.

1951. g. par Baltijas tautu vienību mazākos rakstos ir izteikušies Dr. T. Narbuts (Draugas, Čikāgā, 17. maijā), Kupronis (Draugas, 2. jūlijā) un Ed. Karnens „Mūsu seši miljoni — Brīvajā Baltijā atgriezīsimies vienoti" (Dirva, Klīvlendā, 1. nov.).

1952. g. J. Žmudzins laikrakstā Vienybe iztirzāja lietuvisko terminoloģiju, izsacīdamies pret lietuviešu valodā ieviesušos apzīmējumu „Pabaltijys" un „pabaltieciai" (latviski atbilstu „Piebaltija" un „piebaltieši"). Autors prasa lietot nosaukumus „Baltija" un „baltieši". Pēdējā laikā šādi apzīmējumi lietuviešu presē arvien vairāk nostiprinās. Jau iepriekš minētais autors Jānis Klīdzējs laikrakstā Latvija Amerikā vairākos turpinājumos publicēja nākotnes vīziju „Baltijas savienotās valstis ‚1962.".

It kā atbildot, kāds J. Strelis nāca klajā ar rakstu tai pašā laikrakstā „Vai iespējama Baltijas ūnija". Autors operē kā lajs ar vēstures un statistikas datiem, nostājas pret Baltijas ūniju kategoriski negātīvi. Nepatīkami duŗas acīs arī negātīvā un nezinošā nostāja Lietuvas robežjautājumos un mūsu presē sen jau atmestais, novecojušais apzīmējums „leitis' un „leiši", ko pēc lietuviešu vēlēšanās latviešu - lietuviešu kongress jau dzimtenē bija nolēmis atstāt tikai lingvistiskiem rakstiem. Strelim atbildēja Valdemārs Akacis atkal tai pašā laikrakstā „Eža kažoks nevietā". Autors pasvītro solidāritāti ar lietuviešiem no aistu nacionālā un Baltijas tautu interešu viedokļa, aizstāvēdams Baltijas federāciju.

1952. g. beigās par Baltijas federāciju izteikušies arī igauņi. Pulkv. L. Jakobsens, Igauņu brīvības cīnītāju savienības Voitleja pr - dis, sniedza interviju laikrakstam Latvija „Igauņi iestājas par Baltijas federāciju".

1953. gadā diskusijas par Baltijas federāciju kļuva vēl dzīvākas. Laikrakstā Laiks bija ievietots raksts „Galvaspilsēta kaut kur starp Joniškiem un Lielvircavu". Tas gan bija tikai lietuviešu un igauņu sabiedrības darbinieku dažādu ieskatu atreferējums. Uz šo rakstu atsaucās LLV biļetens „Aistija" ar tāda paša nosaukuma rakstu, aizrādot uz jau dzimtenē LLV darbinieku sīkāk izstrādāto projektu Latvijas un Lietuvas kopējās galvaspilsētas jautājumā. Rakstam bija pievienota Latvijas un Lietuvas, resp. Aistijas karte, ar Šauļiem kā Latvijas un Lietuvas dzelzceļtīkla centru. LLV biļetena rakstu atreferēja arī lietuviešu prese, starp citu žurnāls Margutis (Čikāgā) uz veselas lappuses bija ievietojis biļetena publicēto karti, pievienojot arī Šauļu pilsētas skatu.

1953. g. prof. Gedimins Galva publicēja nelielu rakstu „Baltijas ūnija" laikrakstā Draugas, Čikāgā. Raksts ar šādu pašu saturu publicēts arī vācu valodā baltiešu centrālkomiteju izdotajā biļetenā „Baltische Korrespondenz". Prof G. Galva diezgan noraidīgi raksta par tuvināšanās centieniem, tomēr izsaka komplimentus Dr. J. Bračam un beidzot atzīst, ka Baltijas federācija nepieciešama. Raksts gan ir ar lielu vērienu, bet tanī nav tik noteiktu priekšlikumu, kā jau minētos F. Cielēna un Br. Railas projektos. Prof. G. Galvas raksts tomēr ieguva populāritāti. Tas tika atreferēts arī Latvija Amerikā.

Tanī pašā gadā laikrakstā Dirve atrodam piezīmi, ka Dr. V. Māsēns lietuviešu juristu b-bas sanāksmē Ņujorkā lietuviešu valodā lasījis referātu „Baltijas organizācija nākotnē". Augustā Baltijas federācijas jautājums tika plaši diskutēts Baltiešu studentu kongresā Annabergā pie Bonnas. Par to referēja ministrs R. Liepiņš un prof. E. Sturms. Prof. E. Sturms, starp citu, nostājās pret LLV biļetena „Aistija" minēto projektu.

1953. g. novembrī lietuviešu sabiedriskais darbinieks Dr. M. Aniss, Toronto, nāca klajā ar presē līdz šim visplašāk iztirzāto Baltijas federācijas projektu. M. Anisa projekts atšķiras no F. Cielēna projekta ar to, ka paredzēta daudz mazāka centrālizācija. M. Aniss federācijā valdībai neparedz nemaz ministru prezidentu, bet visi ministri priekšsēža posteni rotē pēc kārtas. Abi autori paredz vienu emisijas banku un kopīgu ģenerālstābu. Dr. M. Aniss tomēr paredz atsevišķas armijas, kas vienādi ietērptas un apbruņotas. Katra Baltijas valsts patur arī savu atsevišķo diplomātiju. Saimniecisko saskaņotību Dr. Aniss neparedz tik ciešu, pieņemot, ka katrā zemē varētu pastāvēt citādi nodokļi un tarifi. Kā Br. Raila un V. Lambergs, tā arī Dr. M. Aniss paredz ierādīt angļu valodai gandrīz federātīvās valsts valodas stāvokli, kas gan vislielākā mērā kritizējams prriekšlikums.

Salīdzinot abus lielākos un konkrētākos — F. Cielēna un M. Anisa projektus, redzam principiālu saskaņu federācijas parlamenta jautājumā: tam jābūt no nacionālo parlamentu delegācijām (10 locekļu delegācija F. Cielēna, 20— M. Anisa projektā)

Dr. M. Anisa projekts ieguva plašu ievērību kā latviešu, tā arī lietuviešu presē. Tas tika iesniegts tālākām diskusijām Baltijas tautu federācijai Kanadā un LLV Centrālai valdei

Ļoti vispārīgos vārdos par Baltijas federācijas vēlamību, turpretim, izteicies Igaunijas bij. ārlietu ministrs A. Selers rakstā „Baltische Federation (Baltische Korrespondenz 1953. g. 1. nr.).

No 1953. gadā publicētiem rakstiem atzīmējams vēl A. Lemeša „Jaunā pieeja Baltijas saimnieciskās kopības jautājumā" Ceļa Zīmes II. nr.

1954. gadā federācijas jautājumā plašu rakstu publicēja V. Lambergs „Nākošais solis Baltijas valstu vēsturē", Latvija Amerikā. V. Lambergs aizrāda uz vienaldzību Baltijas federācijas jautājumā latviešu centrālajās organizācijās, dedzīgos vārdos aicina pievērsties Baltijas federācijai un pasvītro Dr. M. Anisa projekta lielo nozīmi. Kā savā pirmajā rakstā par Baltijas ūniju 1949. gadā, tā arī tagad V. Lambergs paiet garām LLV nozīmei un tās veiktajam darbam. A. Zv. Latvija Amerikā pievērš latviešu uzmanību atkal Viļņas jautājumam. Viļņas jautājums apgaismots nopietni un lietuviešiem simpatiski. Uz to ar gandarījumu reaģēja Draugas. 1954. gadā pirmajos mēnešos kā latviešu, tā lietuviešu presē vēl turpinājās atsauksmes par Dr. M. Anisa projektu.

Baltiešu centrālkomiteju izdotajā biļetenā Baltische Korrespondenz par Baltijas vienošanos izsacījās arī kāds Baltijas vācietis W. von K. „Für eine wirtschaftliche Zusammenarbeit der Baltischen Staaten".

Vēl jāpiemin bij. ministru prezidents A. Bļodnieks ar savu rakstu „Baltijas valstu savienības ideja un īstenība" žurnālā Latvijas Brīvībai 3. nr., kurā aizstāvēta Baltijas federācijas vēlamība. No augšminētiem rakstiem par Baltijas federācijas jautājumu preses apgaismojumos redzams, ka šī svarīgā jautājuma iztirzājums ir sākuma stadijā. Kā redzējām, tikai divi no tiem kaut cik konkrētāki projekti, bet visi pārējie raksti nodarbojas tikai ar Baltijas federācijas vēlamības iztirzājumu.

MOON LITE VILLA PIE BALSAMA EZERA

ROSEDALE, Ont., Kanada. Tel.: Burnt River 16, Ring 31.

IZĪRĒJAMAS ISTABAS VASARNIEKIEM

BALSAMA EZERS ar neskaitāmām salām runā savu pievilcīgo valodu. Ezerā tīrs pamats un sevišķi bērniem droša peldēšanās.

MAKŠĶERNIEKIEM paradīze — maskiji, pikreļi un basi.

Ielūdz M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

Tuvākai informācijai zvanīt vakaros: BE 9-3767.

IEPAZĪSTIETIES AR LAIPNAJIEM CILVĒKIEM, KAS BRŪVĒ LABO ALU

John brūvē to

Mūsu brūveŗa amata meistaram John Piesley brūvēt Candian lager alu ir māksla, pie tam it prasīga. Nepieciešama prasme un pieredze, zināšanas un pacietība. Bet visam ir sava alga! Kādu apmierinājumu dod apziņa, ka tava darba panākums ir šis skaidrais, dzidrais „lager" alus, īpaši piemērots kanadiešu garšai. Nākošreiz, kad dzeriet Canadian — paceliet kausu uz John veselību . . .

jo tas tiešām ir labs alus.

MOLSONS — neatkarīga alus brūvētava KOPŠ 1786

SŪTIET SAVIEM PIEDERĪGIEM dāvanu saiņus ar DV Grāmatnīcas Sainīšu nodaļas starpniecību.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Tel. 368-0792.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-

pārējām summām 10%

Sūtījumi apdrošināti.

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., TORONTO 2-B, ONT. CANADA

Osvalds Uršteins

VILKS CAUR RĪGU NEMAZ T

Pazīstamā paruna par vilku, laikam, taču attiecināma uz gadījumiem, kad kāda persona rīkojas tik ātri un veikli, ka — te bijusi, te nebijusi — jau prom. Bet kā katram likumam ir izņēmumi, tā arī mūsu paruna nekādā ziņā nav saskaņojama ar to vilku, kas pa Rīgas vārtiem ieskrējis kādā aukstā 17. gadu simteņa Jaungada naktī, kad cunftīgie Rīgas pilsoņi, tērpti Evalda Dajevska zīmētos kostīmos, omulīgi sēdēja un dancoja ģildes velvētajās zālēs. Šim vilkam un visām tām Teodora Zeltiņa radītām personām, kam ar šo vilku iznāca darīšanas, nācās diezgan ilgi pa Rīgu skraidelēt un visādas klizmas un nebūšanas piedzīvot, kamēr tas tika atkal no Rīgas mūriem ārā.

Pirmo reizi šis vilks Rīgā ieskrēja kādā Amerikas galvas pilsētas kolledžas zālē pagājušā gada 14. septembrī. Lai šis skrējiens varētu gludi notikt, vārtu sargiem, cunftes kungiem un zeļļiem jau bija jāsāk pulcēties kopš 23. marta. Bet lai savukārt šī pulcēšanās varētu gludi notikt, tad jau kopš aizpagājušā gada rudens (lasītājam pašam jāizrēķina, kad tas īsti iznāk) par pieminētajām personām un vilka skrējiena maršrutu sākās liela galvas lauzīšana un spriedelēšana. Tā kā cunftniekiem, vilku gaidot, vajadzēja ne tikai sēdēt, bet — kā jau augstāk minēts — arī dancot, tad Guna Muntere apņēmās atcerēties dejas, ko viņa 17. gadu simtenī bija redzējusi Rīgā, un iemācīt tās pārējiem vilceniekiem. Bet kad viņa ieradās Vašingtonā, lai parādītu, kā īsti tā dancošana būtu jādara, viņa izkāpa no vilciena — klibodama. Tā, lūk, bija pirmā klizma, toreiz īsti sāpīga. Gavoti atceroties, viņa bija uzlēkusi uz pavisam plikas naglas. Esot bijušas grūtības novilkt pēc tam kurpi, jo tā bijusi pienaglota pie kājas. Redziet — tā tik ir bijusi varena gavotes lēkšana.

Vilks pamazām sāka mācīties skriet veikli caur Rīgu, un kādu laiku viss šķita ejam pavisam gludi. Tad notika kas nelabāks. Kad mežģīnes rīdzinieku aprocēm jau bija piešūtas un aizkari ģildes zālēs ar Jāņa Cauča palīdzību pielikti, viens no kustīgākajiem cunftniekiem, melngalvju kapteinis Johans Johannisbergs Parnickis — izmežģija muguru. Jums tas varbūt liekas komiski. Bet, ticiet man, tas bija

(61. turpinājums.)

Jums, mamm' viegli runāt, — Gusts skaidroja, — jums jau nekas. Bet es vienā pazaudēt ir draugu, ir brūti.

— Draugu? Kas tu Ronītim par draugu atstāt nelaimē? Un Pārsla tev sen vēl nav viņu nemaz arī neesi pelnījis, ja esi tāds lu

Bet Gusts nerimās.

— Nebūs labi, nebūs labi. Man ir tāda n kaut kas saies grīstē.

— Ej, nedžinksti. Labāk iedzer kārtīgu būs ir dūša, ir varēšana.

Tikai tagad Gusts ieraudzīja pudeļu bagā

— Vai te vēl kāds gaidāms? — Viņš tuv ņam. — Ja mēs par četriem vien šito griba tad visi būsim zem galda.

— Kāpēc tūlīt viss jānokopj! — Nu, ielej

Kad stundu vēlāk ieradās Elīna un Rona va drauga vairs nepazina. Tik runīga viņš nebija redzējis.

...vienoti

...niss, Toronto, nāca klajā ar ...presē līdz šim visplašāk izstrādā- ...o Baltijas federācijas projektu. ...M. Anisa projekts atšķiras no ...F. Cielēna projekta ar to, ka ...paredzēta daudz mazāka centrā- ...izācija. M. Aniss federācijā vai- ...ībai neparedz nemaz ministru ...prezidentu, bet visi ministri ...priekšsēža posteņi rotē pēc kār- ...tas. Abi autori paredz vienu ...emisijas banku un kopīgu ģene- ...rālštābu. Dr. M. Aniss tomēr ...paredz atsevišķas armijas, ...kas vienādi ietērptas un ap- ...bruņotas. Katra Baltijas valsts ...patur arī savu atsevišķo diplo- ...mātiju. Saimnieciski saskaņoti- ...bu Dr. Aniss neparedz tik ciešu, ...pieņemot, ka katrā zemē varētu ...pastāvēt citādi nodokļi un tari- ...fi. Kā Br. Raila un V. Lam- ...bergs, tā arī Dr. M. Aniss pa- ...redz ierādīt angļu valodai gan- ...drīz federatīvās valsts valodas ...stāvokli, kas gan vislielākā mē- ...rā kritizējams priekšlikums.

Salīdzinot abus lielākos un ...konkrētākos — F. Cielēna un ...M. Anisa projektus, redzam ...principiālu saskaņu federā- ...cijas parlamenta jautāju- ...mā: tam jābūt no nacionālo parlamentu delegācijām (10 lo- ...cekļu delegācija F. Cielēna, 20— M. Anisa projektā).

Dr. M. Anisa projekts ieguva ...plašu ievērību kā latviešu, tā arī lietuviešu presē. Tas tika ie- sniegts tālākām diskusijām Bal- tijas tautu federācijai Kanadā un LLV Centrālai valdei.

Ļoti vispārīgos vārdos par Baltijas federācijas vēlamību, turpretim, izteicies Igaunijas bij. ārlietu ministrs A. Selers rakstā „Baltische Federation (Baltische Korrespondenz 1953. g. 1. nr.).

No 1953. gadā publicētiem rakstiem atzīmējams vēl A. Le- meša „Jaunā pieeja Baltijas saimnieciskās kopības jautāju- mā" Ceļa Zīmes II. nr.

1954. gadā federācijas jautā- jumā plašu rakstu publicēja V. Lambergs „Nākošais solis Balti- jas valstu vēsturē". Latvija Amerikā. V. Lambergs aizrāda uz vienādību Baltijas federā- cijas jautājumā latviešu centrā- lajās organizācijās, dedzīgos vārdos aicina pievērsties Balti- jas federācijai un pasvītro Dr. M. Anisa projekta lielo nozīmi. Kā savā pirmajā rakstā par Baltijas ūniju 1949. gadā, tā arī tagad V. Lambergs paiet ga- rām LLV nozīmei un tās veik- tajam darbam. A. Zv. Latvija Amerikā pievērš latviešu uzma- nību atkal Viļņas jautājumam. Viļņas jautājums apgaismots nopietni un lietuviešiem simpa- tiski. Uz to ar gandarījumu rea- ģēja Draugas. 1954. gadā pirma- jos mēnešos kā latviešu, tā lie- tuviešu presē vēl turpinājās at- sauksmes par Dr. M. Anisa pro- jektu.

Baltiešu centrālkomiteju izdo- tajā biļetenā Baltische Korres- pondenz par Baltijas vienoša- nos jautājumu arī kāds Baltijas vācietis W. von K. „Für eine wirtschaftliche Zusammenar- beit der Baltischen Staaten".

Vēl jāpiemin bij. ministru prezidents A. Blodnieks ar savu rakstu „Baltijas valstu savieni- bas ideja un īstenība" žurnālā Latvijas Brīvībai 3. nr., kurā aizstāvēta Baltijas federācijas vēlamība. No augšminētiem rakstiem par Baltijas federāci- jas jautājumu preses apgaismo- jumos redzams, ka šī svarīgā jautājuma izstrājums ir sāku- ma stadijā. Kā redzējām, tikai divi no tiem kaut cik konkrē- tāki projekti, bet visi pārējie raksti nodarbojas tikai ar Bal- tijas federācijas vēlamības izstrā- jumu.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

Osvalds Uršteins

VILKS CAUR RĪGU NEMAZ TIK VIEGLI NEIZSKRĒJA

Pazīstamā paruna par vilku, laikam, taču attiecināma uz ga- dījumiem, kad kāda persona rī- kojas tik ātri un veikli, ka — te bijusi, te nebijusi — jau prom. Bet kā katram likumam ir izņē- mumi, tā arī mūsu paruna ne- kādā ziņā nav saskaņojama ar to vilku, kas pa Rīgas vārtiem ie- skrējis kādā augstā 17. gadu simteņa Jaungada naktī, kad cunftīgie Rīgas pilsoņi, tērpti Evalda Dajevska zīmētos kostī- mos, omulīgi sēdēja un dancoja ģildes velvētajās zālēs. Šim vil- kam un visām tām Teodora Zel- tiņa radītām personām, kam ar šo vilku izņēmā darīšanas, nācās diezgan ilgi pa Rīgu skraidelēt un visādas klizmas un nebūšanas pie- dzīvot, kamēr tas tika atkal no Rīgas mūriem ārā.

Pirmo reizi šis vilks Rīgā ie- skrēja kādā Amerikas galvas pil- sētas koledžas zālē pagājušā ga- da 14. septembrī. Lai šis skrē- jiens varētu gludi notikt, vārtu sargiem, cunftes kungiem un zeļļiem jau bija jāsāk pulcēties kopš 23. marta. Bet lai savukārt šī pulcēšanās varētu gludi no- tikt, tad jau kopš aizpagājušā gada rudens (lasītājam pašam jāizrēķina, kad tas īsti iznāk) par pieminētajām personām un vil- ka skrējiena maršrutu sākās lie- la galvas lauzīšana un spriedelē- šana. Tā kā cunftniekiem, vilku gaidot, vajadzēja ne tikai sēdēt, bet — kā jau augstāk minēts — arī dancot, tad Guna Muntere apņēmās atcerēties dejas, ko vi- ņa 17. gadu simtenī bija redzēju- si Rīgā, un iemācīt tās pārējiem vilceniekiem. Bet kad viņa iera- dās Vašingtonā, lai parādītu, kā viņa izkāpa no vilciena — klibo- dama. Tā, lūk, bija pirmā klizma. Dancošana toreiz īsti sāpīga. Gavoti atce- roties, viņa bija uzlēkusi uz pa- visam plikas naglas. Esot bijušas grūtības novilkt pēc tam kurpi, jo tā bijusi pienagliota pie kā- jas. Redziet — tā tik ir bijusi varena gavotes lēkšana.

Vilks pamazām sāka mācīties skriet veikli caur Rīgu, un lai- ku viss šķita ejam pavisam gludi. Tad notika kas nelabaks. Kad mežģīnes rīdzinieku apro- cēm jau bija piešūtas un aizkari ģildes zālēs ar Jāņa Cauča pa- līdzību pielikti, viens no kurl- gākajiem cunftniekiem, meingal- vju kapteinis Johans Johannis- Bergs Parņickis — izmežģīja mu- guru. Jums tas varbūt izliekas ko- miski. Bet, ticiet man, tas bija turpat vai traģiski. Piemēram, dejas mēģinājumā kapteiņa kungs stāvēja malā, un pārējiem dejo- tājiem bija jāiedomājas, ka viņš tur ir viņu vidū. Paukošanās mēģi- nājumā — lasītāji taču zina, ka šim kungam ģildē iznāca div- kaujošanās — paukošanās tika izdarīta sēdot, ar sērkociņiem rokās: „Tagad es uzbrūku no augšas — viens, divi, tad tu cērt no kreisās — trīs, tad es divus solus uz priekšu — četri, pieci..."

Bet kad tuvojās augstāk minē- tais 14. septembris, neviens nebi- ja drošs, vai meingalvju kaptei- nis varēs iet jeb būs jānosēdina krēslā. (Mums gan ģildē bija ti- kai ķebļi un sols — jūs jau atce- raties.)

It kā ar vienu slimnieku neple- tiktu, īsi pirms tā paša zīmīgā datuma cunftniekiem no Ņujor- kas hospitāļa piezvanīja ģildes parūku meistariene Emma Slak- tere. Tur nu viņa guļēja, bet pa- rūkas vēl bija tikai pusknipfētas. Bet vai vašingtonieši atceras, ka kāds cunftnieks 14. septembrī būtu bijis ģildē ar pliku galvu?

Vilks skrēja. Un Rīgas ģildes velves sāka ceļot no Vašingtonas uz Kalamazū, no Kalamazū uz Čikāgu, Toronto un tā tālāk.

Bet arī šais ceļojumos dažu labu reizi šķita, ka nupat, nupat jau vilciņš tālāk netiks. Kā lai tukšu un neizlaistu mūsu akadēmijas skatuvi pārvērš par Rīgas vārtu priekšu, ja vilkam jāsāk skriet astoņos, bet sešos tai vietā, kur jāceļ vārti, vēl kaut kādi japāniski bērni dejo zobendanci? Vilcenieki to izdarī- ja tā, ka jau iepriekš iekāpa mežģīņotajās biksēs un pielipi- nāja skrulšķās parūkas, un tad pilnos 17. gadu simteņa tērpos sāka Bruklinā celt Rīgu. Rīga bi- ja laikā gatava — jūs, ņujor- kieši, tūkstoš divi simti ņujor- kieši, to taču vēl labi atcera- ties?

Ka vilks var izskriet caur Rī- gu i tad, ja tikai puse Rīgas pā- ri palikusi, to piedzīvojām Fila- delfijā. Apsolītā „Jaunā lielā ska- tuve" izrādījās tik šmauga, ka tajā varēja ietilpināt tikai pus- ģildes. Otra puse bija jānes at- pakaļ uz foreiņu.

Bija viena vieta un reize, kad vilkam tā apskrējās dūša, ka gandrīz vai taisījās neskriet pa Rīgas vārtiem iekšā. Tas bija tās. Jābrauc trīs dienas un nak- tis, lai no Vašingtonas turp aiz- braukt. Bet kad visas ceļojuma grūtības bija pārvarētas, kad ģilde atkal stāvēja uzbūvēta un Laimoņa Zariņa apgaismota vi- sā spožumā, tad skaistajā Mine- apoles zālē vilka skrējienā rau- dzīties bija sapulcējušies tikai maza saujiņa no lielā bijušo rī- dzinieku pulka, kas še dzīvoja. Kāpēc? To vilks gan jautāja, bet skaidrības nedabūja. Laikam ta- ču tanī malā notiek citas daudz interesantākas lietas nekā vilka skraidelēšana pa Rīgas ģildi. Tā- pēc arī vilcenieki, prom brauk- dami teica: te mūs negrib, te mēs vairs nebrauksim.

Kad vilka gaitas jau tuvojās mērķim un piepildījumam, pē- dējo skrējienu uzsākot, notika kaut kas tāds, kas uz brīdi ap- turēja visu pasauli, nemaz neru- nājot par ģildeniekiem. Vilks bi- ja tālu braucis, un tālu brauca arī savu skrējienu nepa- beidzis. Šoreiz skrējiens bija ap- turēts. Bet tomēr — ne pavi- sam. Kā ģildenieku dziesmiņā teikts: Katrs mūžs reiz vīst un atkal — paliks Rīga, mūžam būs.

Kad puteņi izputenoja un Rī- gas cunftniekiem atsila nosalu- šie deguni, vilks izskrēja nolem- to skrējienu caur Rīgu. Bet — kā pašā reizē — tas neizdevās tik veikli un viegli, kā parunā teikts.

MODERNĀS SABIEDRĪBAS STRATĒĢISKĀ IZLASE

„Beyond the Ruling Class" by Suzanne Keller, Random House izdevums 354 lp., cena — $ 9.50

Ietekmīgas minoritātes vienā vai otrā veidā ir eksistējušas cil- vēku sabiedrībā. Vēsture mūs māca, ka šādas mazās izlases grupas ir radījušas dažādu atbal- su pārējā sabiedrībā: respektu, naidu, bailes, skaudību, atdarinā- šanu, bet nekad vienaldzību. Ka- mēr zināmām izlases grupām ir bijusi tikai „pārejoša vēsturiska loma, stratēģiskajām izlasēm, kuru locekļi ir nacionālie un in- ternacionālie vadoņi, tagad ir jā- būt atbildīgām mūsu dienās par strauji mainīgās pasaules sociālo un sociālās kārtības īste- nošanu. Autors ir centies noskaid- rot šo izlašu būtību, kā arī pa- rādīt, kāpēc tās ir vajadzīgas, un kā tās darbojas un kāda ir to ietekme sabiedrībā.

AKL

Pēteris Ērmanis

MŪŽA DEBESS PUSES

Reiz bija austrumi, reiz bija dienvidi.
Saule uzlēca, ezerā izpeldējās,
Cēlās svaiga un silta.
Viegla laidās pār dienvidu birzīm.
Spožums, gaviles, smiekli.

Tagad rietumi, tagad ziemeļi.
Saule domā par miegu mežos,
Mežos dziļos un tumšos,
Ziemeļu mežos nopietni klusos,
Klusos, tumšos, vēsos.

Plaisu aizlīdzinātāji

Iznācis jaunatnes žurnāla „Mēs" 11. numurs.

Varbūt, šī numura vāks ir simbolistisks. Kāds amatieris mūrnieks, ķelli rokā, cītīgi ķepē ciet plaisas mūrī. To pašu dara arī žurnāls „Mēs", atzīstot, ka latviešu tauta ir kā upe, kas plūst vienmērīgā, spēcīgā plūdu- mā, kurā pārtraukumu nav. Jaunatne pārņem veco darbus, un tā tas vienmēr būs. Protams. tālāk palasoties, redzam šī uzņē- muma tiešo nozīmi; „savu kakti- ņu, savu stūrīti" izveido Stok- holmas jaunieši.

Patīk J. Pīpiņa raksts par Rī- gu. Tā to redzējis pārmaiņu brī- žos jauns zēns, tā arī šīs pār- maiņas labāk izprot jaunie lasī- tāji. Par Nobeļa prēmiju raksta V. Tenese, sniedzot pārskatu par prēmijas saņēmējiem un arī tiem, kuri prēmiju nedabūja, — kā mūsu Rainis.

11. numurā ir daudz rakstu — pārdomu ierosinātāju. Tā „brīvī- bas kuģa" autors Dr. Dz. Paegle raksta par Berlīnes kauna mūri. Jaunākajiem jauniešiem svarīgs ir ALJAs stāsts: pateikts, kā šī organizācija uzcelta un kā dar- bojas. Nebūtu par ļaunu, ja šīs piecas lapaspuses izlasītu arī mūsu pārējo paaudžu sabiedris- kie darbinieki. Labi, ka „Mēs" atzīmē ievērojama vīra simto dzimšanas dienu — prof. Kārļa Baloža - pārtikas kartīšu „izgud- rotāja". Bez šīm kartītēm, lai kā tās savā laikā arī lādējām, lai- kam daudzi būtu miruši bada nāvē.

Numura atlikušās lapaspuses veltītas jaunatnes darbam — de- ju grupai Austrālijā, ALJAs ne- dēļas nogaļu kursiem, ELJAs darbam. Sevišķi liela vērība — manuprāt pelnīti - pievērsta valo- das jautājumiem.

Netrūkst īstu joku, ne — uz- sildītu, bet gan noklausītu, cik patīkama pārmaiņa pēc citiem mūsu preses izdevumiem anek- dotu lasīšana!

„Mēs" 11. numurs ir intere- sants, labi sastādīts un iespiests, to vērts lasīt katram jaunietim, vienalga, vai tam piecpadmit vai piecdesmit uz pleciem.

K. Ķ.

PRIEKŠLASĪJUMU TURNEJA AR PANĀKUMIEM

RED. JĀNIS RUDZĪTIS ATGRIEZIES NO AMERIKAS CEĻOJUMA

Pēc gandrīz divi mēneši ilga ceļojuma pa ASV un Kanadu redaktors Jānis Rudzītis atgrie- zies Upsalā. Par savu turneju un Jaunajā pasaulē gūtajiem ie- spaidiem viņš mums izteicās: „Mans ceļojums prasīja daudz tīri fiziskas un arī garīgas ener- ģijas. Taču septiņu nedēļu laikā biju 16 pilsētās, kur nolasīju 19 referātus. Visvairāk Amerikas un Kanadas latviešiem bija vē- lēšanās dzirdēt manas domas par trimdas un dzimtenes saka- ru problēmu. Bez tam iepazīs- tināju klausītājus arī ar situāci- ju okupētās Latvijas literātūrā, kā arī ar stāvokli mūsu nacio- nālajā literātūrā trimdā. Man teica, ka parasti uz referātiem nekad neesot bijis tik daudz klausītāju kā manā gadījumā. Kuriozi, bet īsti labu reklāmu man sagādāja okupantu Dzimte- kes Balss ar savu ņirgāšanos gan par manu Amerikas ceļoju- mu, gan vispār par mani. Dau- dzi uz maniem referātiem bija nākuši aiz intereses, kāds tad ir tas, bez kura pieminēšanas šī če- kistu lapa nevar iztikt gandrīz nevienā numurā. Lai nu būtu kā būdams, kontakts ar publiku vi- sās vietās bija teicams. Čikāgā man mēģināja oponēt kāds sar- kanais veclatvietis, kas tur esot pazīstams kā komūnistu izdevu- mu izplatītājs. Viņš cieta neveik- smi. Nekā nepanāca arī kāda latviete Ņujorkā, kas ieradusies brīvajā pasaulē pēc Sibirijas iz- sūtījuma gadiem. Viņa mēģināja iegalvot, ka Latvijā nekā netrūk- stot, ka Vilis Lācis un Kalnbēr- ziņš esot komūnismā vīlušies u. t.t. Liekas, Sibirijas gadi šai lat- vietei skāruši nervus. Vašingtonā, Ņujorkā un Mineapolē radās iz- devība sastapties ar mūsu polī- tiskajiem un informācijas darbi- niekiem — sūtni prof. A. Spek- ki, sūtniecības darbiniekiem, ALAs un BPLAs valdes priekš- sēdi prof. P. Lejiņu, G. Meiero- vicu, Amerikas Balss Ziemeļeiro- pas sektora vadītāju H. Lielno- ru, Am. Balss latviešu raidīju- mu vadītāju Freivaldu, KLB priekšsēdi V. Hazneru, ALAs pa- domnieku Dunduru un vēl citiem vispārpazīstamiem šerindas cil- vēkiem.

Protams, tā kā Eiropā neesmu nekādos amatos, mūsu sarunām bija privāts raksturs, bet ieprie- cināja uzskatu saskaņa. Sevišķi jāpasvītrā atzinums, ka mūsu po- litiskās informācijas sektorā va- jadzētu censties novērst parallē- lismu, kas saistīts ar pavisam nesaimniecisku līdzekļu izšķieša- nu. Vispār sakāms, ka Amerikas latviešu darbinieki ar mūsu sūt- niecību priekšgalā veic ļoti no- pietnus uzdevumus. Šim veiku- mam ir skaidri manāms vēriens, un darba darītāji brīvi no dižo- šanās vai tukšas reklāmas kāres. Šai ziņā mēs Eiropā vienā otrā gadījumā izturamies diezgan provinciāli. Katrā ziņā par vai- rākiem svarīgiem jautājumiem Amerikā gūstams cits viedoklis, un tas nav bez pamata. Ameri- kas latvieši 15 gadu laikā tīri ne- ticamā kārtā tālu tikuši. Tas prasījis ļoti daudz, bet palīdzējis latviešu sīkstums un apņemšanās nenogrimt prfoletāriešu stāvoklī.

(Nobeigums 8. lpp.)

Prof. ALEKŠA RUBUĻA

LATVIAN LITERATURE

Antoloģija sākas ar Blaumaņa Nāves ēnā un Akurātera Kalpa zēna vasaru, kam seko Skalbes, Jaunsudrabiņa, Virzas, Ezeriņa, Zariņa, Veseļa, Širmaņa, Ādamsona, Kārkliņa, Salnā, Klidzēja, Anšl. Eglīša, Kn. Lesiņa, Sprūdža u. c., kopā 30 latviešu rakstnieku 45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā, darbojoties līdz vairākiem amerikāņu profesoriem. Ir arī literātūrvēstures pārskats, autoru ģīmetnes un biografijas.

Šis kapitāldarbs bija plānots vēl neatkarīgās Latvijas laikā. Tagad tas ir reālizēts. DV tic, ka tautieši palīdzēs to izplatīt skolās, bibliotēkās un dāvinās draugiem. Krājums ir audekla sējumā, 451 lpp.

Ingrida Vīksna

Kā šo ilgi gaidīto kapitāldarbu vērtē autoritātes?

This excellent collection of short stories is further enhanced by the brief yet pertinent and informative introductions. Because of their literary and philosophical value, these stories would prove invaluable for an individual reader as well as in courses such as Comparative Literature, World Literature, the Short Story, and Freshman English.

Leo J. Maloney
Associate professor of English
Niagara University

This well-prepared anthology of outstanding Latvian short stories is welcome for the reader with cosmopolitan tastes.

Paul V. Hale
Associate professor of English
State University of New York

This volume of stories is a revelation of the rich literary tradition of Latvia; in vignettes of beauty and power there is presented the vibrant, often tragic, life of a people too little known to North Americans.

John F. Madden
Professor of English
St. Michael's College
University of Toronto

Indra Gubiņa

LATVIAN LITERATURE izdevis apgāds DAUGAVAS VANAGS, un to var pasūtināt DV apgādā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ont., Canada.

Cena $ 7.00 plūs pasta izdevumi.

(61. turpinājums.)

— Jums, mamm' viegli runāt, — Gusts nelaimīgi skaidroja, — jums jau nekas. Bet es vienā reizē varu pazaudēt ir draugu, ir brūti.

— Draugu? Kas tu Ronītim par draugu, ja gribi atstāt nelaimē? Un Pārsla tev sen vēl nav brūte. Tu viņu nemaz arī neesi pelnījis, ja esi tāds lupata.

Bet Gusts nerimās.

— Nebūs labi, nebūs labi. Man ir tāda nojauta, ka kaut kas saies grīstē.

— Ej, nedžinksti. Labāk iedzer kārtīgu glāzi. Tad būs ir dūša, ir varēšana.

Tikai tagad Gusts ieraudzīja pudeļu bagātību.

— Vai te vēl kāds gaidāms? — Viņš tuvojās galdiņam. — Ja mēs par četriem vien šito gribam nokopt, tad visi būsim zem galda.

— Kāpēc tūliņ viss jānokopj! — Nu, ielej, ielej.

Kad stundu vēlāk ieradās Elīna un Ronalds, tas sava drauga vairs nepazina. Tik runīga viņš Gusta ilgi nebija redzējis.

★

Elīna no pilsētas bija pārbraukusi sapīkusi. Ronalds gan mēģināja runāt laipni un mīlīgi, bet panākumu nebija. Elīna viņam pagrieza muguru, apsēdās blakus Gustam un pieprasīja kokteili.

Protams, jaunkundz! — Gusts pietrūkās kājās. — Kādu jaunkundze pavēlēs? Old fashioned, Manhattan vai Bloody Mary, ko?

— Vai jūs man varat sajaukt vienu Victoria? Jūs zināt: vodku, džinu un aprikozu brendiju.

— Un cita nekā? — Ronalds, virtuves durvīs stāvēdams, izbijies jautāja. — Tā taču būs dzīva uguns!

— Un tā būs mana mute, ko tā dedznās, — Elīna atcirta.

— Vodka, džins un brendijs, — Gusts cilāja pudeles. — Vodka, džins un brendijs.. Kad es redzu vodku, tad man vienmēr prātā nāk mans nelaiķa tēvs. Viņš Valmierā bija brandmajors, bet nomira jau kādus divus gadus pirms manas dzimšanas. Pēc katra ugunsgrēka viņš esot dzēris vodku un saucis: Victoria, victoria!

— Hahaha! — Elīna izrādīja skaļu atzinību Gusta jokiem. — Uz jūsu veselību, Staldža kungs!

— Pa kuru laiku tas piesūcies? — Ronalds jautāja mātei, virtuvē ieiedams. — Jāsūta mājās, lai neizgāžas.

— Liec viņam mieru. Jāsmejas: cilvēks labā omā, bet tu viņu sūtīsi mājās. Būtu labāk no drauga mācījies, kā ar dāmām parunāt.

— Elīna nav dāma. Viņa ir mana līgava.

— Tā gan! Un ko tu viņai esi nodarījis? Meitene pavisam satriekta, — māte jautāja. Viņa izlikās sašutusi, bet sevī priecājās: ja jaunie bija nopietni sanīdušies, tad labāk nevajadzēja.

— Es viņai? — Ronalds saņēma cepeša bļodu no mātes rokām, — Es viņai? Un satriekta viņa nemaz nav. Varbūt nogurusi? Padomā, tik garš ceļš, mēs daudz staigājām, daudz redzējām. Satriekta? Par ko? Mēs apskatījām jauno māju, apskatījām baznīcas, tad pa veikaliem — tas nogurdina, ne? — Bet tev Gustam nevajadzēja dot dzērt. Skaties, kā ārdās. Tāds viņš vienmēr, kad vien kunga dūšā — tad buldurē un lielās kā tītars.

Gusts Elīnai gatavoja jau otro kokteili un neaizmirsa arī sevi. Dzīve sāka likties jauka un vienkārša, un Elīna — galu galā, taču arī nebija ne pārcilvēks, ne debesu eņģelis. Un vai viņš bija mazvērtīgāks par Ronaldu? Kas Ronaldam bija, bet viņam nebija? He! Nauda? Kurš bija kuram reiz bijis parādā, ko? Viņš Ronim, vai Ronis viņam, ko?

— Jaunkundz, te vēl viens Victoria! Es jums būšu visu mūžu pateicīgs, ka iemācījāt man šo atspridzi — atspridzinā — at-spirdzi-no-tāju recepti. Līdz kapa malai, sī? Un vēl aiz kapa. Tas ir mans dzīves augstākais sasniegums, ka tagad protu sajaukt vieglo, garšīgo, atspirdzinātāju Victoria!

Elīna smējās; Gusts smējās, un dzīve viņiem šķita jauka. Ronalds stāvēja durvīs un drūmi raudzījās jautrajā pārī.

— Ronīt, ko tu skaties? Nāc, piesēdies! Es tev piedodu, ka tu šodien biji skops, — Elīna aicināja, glāzi pie lūpām turot.

(Turpinājums sekos).

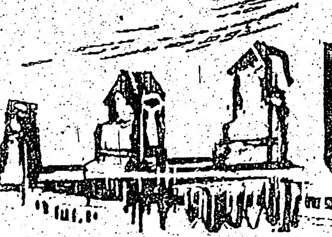

Latvieši Kanādā

NEORGANIZĒTU LĪGOTĀJU

LĪGO SVĒTKI

notiks 27. jūnijā Eagles nest (Ērgļa lizdā), kaimiņos Happy Hills parkam. Aplīgošanās sāksies plkst. 6 vakarā.

Ieeja no 4. līnijas. ⊕ Visus līgotājus laipni sagaidīs Eagle's nest vadība.

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

⊕ TLTA sestdienas ģimnazijas vecāku padomes sēdē pārrunāja iespējas, kā rast vairāk līdzekļu ģimnazijas darba paplašināšanai. Kā zināms LNAK padomes sesijā lēma par atsevišķas paidagoģiskās klases atvēršanu jauno skolotāju sagatavošanai. Ienācis arī ierosinājums par atsevišķu studiju grupu un sagatavošanas klašu organizēšanu. Tas viss atkarīgs no papildus līdzekļiem un lai tādus rastu V. Kaļiņš ierosināja vecāku padomei griesties pie ģimnazijas audzēkņu vecākiem un arī pārējiem latviešiem ar aicinājumu māju apkurei izmantot General Oil Comp degvielas. Šī firma izteikusi gatavību no katra latviešiem pārdotā degvielas galona 1 centu nodot ģimnazijas atbalstam, attiecīgās summas pārskaitot divas reizes gadā. Pēc V. Kaļiņa aprēķina katra māja tādā veidā ģimnazijas atbalstam dotu $10.- līdz 12.-. Minētās firmas pakalpojumi un degvielas cenas ir pēc parastām likmēm. Šo ierosinājumu pārrunājot, vecāku padome atzina to par lietderīgu un īstenošanu lūdza uzņemties V. Kaļiņu 12 Indian Grove, tālr. RO3-1577 un V. Dreifeldu, 21 Heyworth Cres. tālr. OX9-8258. Tāpat, vecāku padome lūdz visus latviešu mājsaimniekus izmantot iepriekšminētās firmas piedāvājumu, par to sazinoties ar V. Kaļiņu vai V. Dreifeldu.

Vecāku padome nolēma organizēt arī atsevišķu ģimnazijas labvēļu kopu kurā bez visiem līdzšinējiem atbalstītājiem ieskaitītu arī māju apkures degvielu pieprasītājus caur ģimnazijas pārstāvjiem un pārējos, kas sniegtu ģimnazijai regulāru materiālu atbalstu. Eventuālas naudas iemaksas paredzēts vākt no skolu sākuma septembrī līdz Draudzīgā aicinājuma dienai janvārī.

⊕ Latviešu katoļu akadēmiķu apvienības rīkotais prof. C. Garanča referāts par asinsvadu pārkaļķošanos un vēža attīstību bija pulcinājis ap 25 klausītāju. Pēc apvienības priekšsēža Dr. E. Upenieka ievadvārdiem referents, kas strādā zinātnisku darbu Cincinati universitātes medicīnas patoloģijas nodaļā, pārskatamā veidā pakavējās pie vēža attīstības, kas var veidoties vai nu iedzimtā kārtā vai arī ārēju apstākļu ietekmē. Savu referātu prof. C. Garancis papildināja ar atbilstošu filmu izrādi.

⊕ Līgo svētku sarīkojums Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Saulainē notiks 27. jūnijā un tajā redzēsim Jāņu uzvedumu „Dzirkstelītes," ko sagatavojis Osvalds Liepa. To ar ļoti labiem panākumiem uzveda Sv. Andreja ev.-lut. draudzes Līgo svētku sarīkojumā Sidrabenē. Uzvedums sāksies plkst. 7 vakarā un bez solistiem tajā piedalīsies Sv. Jāņa draudzes koris. Pēc uzveduma būs deja jaunizbūvētajā deju laukumā. Spēlēs Galtas latviešu deju kapella E. Zakuļa vadībā. Sarīkojuma laikā Saulaines galvenā ēkā būs skatāma mākslinieka A. Brūvera gleznu izstāde.

⊕ Veras Keišas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars notiks 25. jūnijā, plkst. 8 vakarā East York Collegiate telpās (Coxwell un Plains ielu krustojumā). Biļetes pieprasāmas studijā pa tālruni PL5-6621.

⊕ Daudzajiem Ontario provinces privātiem vasaras atpūtas parkiem šajā sezonā pievienojies jauns latviešu pasākums — Ērgļu lizda. Parks atrodas torontiešiem pazīstamās izbraukumu vietas Happy Hills kaimiņos.

Visi tautieši būs gaidīti viesi Ērgļu lizdā rīkotā aplīgošanās vakarā, kas sāksies 27. jūnijā, pl. 6 vakarā.

Aplīgošanās vadītājs būs A. Gertmanis. Ērgļu lizdas vadība rūpēsies, lai tuviem un tāliem, organizētiem un neorganizētiem līgotājiem sagādātu jauku vakaru.

⊕ Latviešu katoļu vienības lauku īpašums Mežciems Līgo svinībām bija uzposts svētku rotā ar zaļumos vītiem goda vārtiem pie ieejas. Jāņa bērni, kas bija pulcējušies sevišķi kuplā skaitā, sadalījās divos pulkos un Jāņu dziesmām skanot sveica Jāņa māti A. Pērkoni un Jāņa tēvu A. Stikutu, kas savukārt neskopojās cienāt ar sieru un alu. Senču tradiciju garā noorganizēta savstarpēja aplīgošanās, piedaloties katoļu vienības korim un visiem viesiem. A. Gertnera un B. Senkēviča līgo dziesmu pūrs īsā laikā visu Mežciemu pārvērta jautrā Jāņu sētā. Netrūka pat tradicionālās kalmju kaujas, ugunskuru un citu Līgo svētku piedevu. Dejošana notika pārvaldes ēkas zālē, kas arī bija Jāņu zālēm rotāta. Mežciema pārvalde ar priekšsēdi A. Rēķi un daudzajiem talciniekiem bija paveikuši lielisku darbu, ko vēl ilgi atcerēsies jautrais līgotāju pulks.

VANKUVERA

⊕ Britu Kolumbijas universitāti šogad beiguši seši latvieši: P. Butulis — B. S.; S. Šenberga — B. A.; A. Panteļejevs — B. S.; T. Kalniņš — B. S.; K. Kampe — B. S. un J. Siliņš — B. S.

⊕ Cikāgas Piecīši mūs izsmīdināja. Varēja gan būt vairāk to, kas par sevi pasmejas, bet tie, kas bija ieradušies, smējās no sirds.

Gaidīsim cieminus — Tipāna trupu ar Zīverta Kurrpurrū 17. jūlijā un Anšlavu Eglīti ar Ferdinandu un Sibillu 1. augustā.

⊕ 26. jūlijā vēžu ķeršanas mākā sacentīsies vankuverieši ar kaimiņiem sietlešiem Goodwin ezera ūdeņos.

P. Z.

Toronto latviešu namam vajadzīgs PĀRVALDNIEKS

Rakstiskus pieteikumus iesūtīt Toronto latviešu nama komitejai līdz 1964. gada 30. jūnijam.

491 College St., Toronto 4.

Tuvākus paskaidrojumus var pieprasīt pa tālruni 481-0431.

SIGURDS TIMMA

beidzis Albertas universitāti Edmontonā, ar B. Sc. gradu Chemical Eng. Darbā stājies Imperial Oil of Canada uzņēmumā. Sigurds Timma ir korporācijas Frat. Lataviensis saimes un Delda Theta Fraternity loceklis.

PĒCJĀŅI

(Pārnesums no 1. lpp.)

maizes devējs nesa Jēkaupa vārdu:

Ko lielies, tu, Jānīti,
Ar savām puķītēm,
Kad atnāks Jēkabiņš,
Tad būs rudzi, tad būs mieži.
Tukšs un nabags Jānis nāca,
Vēl tukšāks Pēterītis!
Jēkabiņš — bagātnieks,
Tām rudzīši, tam miezīši
Miķelītis nokliedzās
Auzu kaudzes galiņā.

Pēdējā dziesma rāda, ka arī Pēteris, saņemdams jauno zirga pavadu no Jāņa, pēc zināma laika to nodod atkal tālāk. Saņēmējs ir Miķelis, kas iekrīt atkal laikā, kad nakts savā gaŗumā sāka pārspēt dienu.

Kuršu Kurmales novadā ir ierakstīta dziesma, kur mēģināta attēlot gada apkārtgaitu. Raksturīgi, ka Pēteris še stāv Jēkabam pāri, ietverot to sevī tikai kā rudzu sakrāvēju. Pēterim, kā dāvdēn padām Dievam, ir redzams rudzu rogu vainags galvā:

Jānītim siena kaudze,
Jēkabami rudzu guba,
Pēterītis — rogainītis,
Rogām vītis vainadziņis.

Miķelītis nokliedzāse,
Auzu kaudzes galiņāi.
Mārtiņītis labs vīriņis,
Zosu nesa rociņāi.

Mijā Māra labu ļaužu,
[illegible] jaunu nevēlēja.
[illegible]nītis jauns puisītis,
[illegible] spieķi rociņāi.

Tā mēs gadu cairi gājām,
Pie Jānīša nonācāmi.

Starp Jāni un Pēteri senāk šādas un vēl daudz līdzīgas dziesmas dziedātas un līgotas; tika pievērstas domas druvu briedumam, jaunai maizei, rudens bagātībai, gan vispār gadu apkārtgaitai:

Lēni, lēni Dieviņš brauca
No kalniņa lejiņā;
Netraucēja puķu ziedus,
Ne arāja kumeliņu.

NEDĒĻAS PIEZĪMES

Savā zemē Jāņus svinējām divas vai trīs dienas, bet tomēr tikai vienreiz gadā. Šogad turpretī Jāņus svinēsim divas reizes. Iepriekšējā nedēļas nogalē tos jau nosvinējām Sidrabenē, Mežciemā un Glen Echo, bet šinī nedēļas nogalē vēl svinēsim Saulainē, Tālavā un Happy Hills parkam piegulošā „Ērgļa lizdā". Šāds atrisinājums liekas labvēlīgs ne tikai rīkotājiem, bet arī līgotājiem, jo novērsts zināms parallēlisms. Pirmos augļus no tā baudīja Sidrabene, kur līgotāju skaits pārsniedza 2000. Cerams, ka tas nebūs mazāks Saulainē, ja vien laika apstākļi būs tikpat labvēlīgi. Nedēļas nogales jāpavada brīvā dabā, bet vēl labāk, ja tās var pavadīt jautrās Jāņu svētku izdarībās.

☆

Ne mazāk iepriecinošs fakts ir tas, ka šogad ievadīta draudzīga Līgo svētku uzveduma apmaiņa, pareizāki gan viesošanās. Sidrabeniešu sagatavotais uzvedums O. Liepas vadībā viesosies Saulainē, un tā daļa no uzveduma dalībniekiem to varēs paši noskatīties, jo koristus un masu skatus aizstās saulainieši. Nemainīgi savās lomās paliks vienīgi solisti. Patīkams notikums abu lielo luterāņu draudžu tuvināšanai, kas, cerams, ir tikai ievadījums.

☆

Kā latviskās Jāņu svētku izdarības vērtē vietējie kanadieši, liecina kādu laiku īpašuma kaimiņa vērtējums: „Jau kopš sestdienas rīta mašīnas brauc pa visiem ceļiem, ka putekļu mākoņi vien griežas. Tad uz pievakari sāk kurināt ugunis un 'tie visi' skaļi dzied: „Lats go! lats go!" Bet neviens nekur neiet. Visi paliek turpat cauru nakti."

Mīļo kaimiņ! iet gan — meklēt papardes ziedu, jo tas uzplaukst vienīgi Jāņu naktī. Papardes zieda skaistumu zina tikai latvietis.

☆

Kāds Jāņu naktī dzirdēts stāsts. Dalībnieki — teiksim — Jānītis un Grietiņa, kas vientuļās mītnes laikā iepazinušies caur sludinājumu laikrakstā, bet pirmo satikšanos norunājuši pašā Jāņu vakarā. Jānītim ar autobusu no Rīgas jāaizbrauc gabaliņu aiz Siguldas un jāgaida, līdz piestātnē viņu uzrunās Grietiņa. Pienākuma sajūtas vadīts Jānis ceļojumu veic bez iebildumiem un izkāpjot norunātā piestātnē, kaut pārējie autobusa atstājēji ar patiku ātrāki pazustu, kas savukārt saīsinātu gaidīšanas mokas un tuvinātu patīkamo tikšanās brīdi. Viņa vēlēšanās ātri piepildās, taču tikai pirmā daļā. Neviena būtne, ko varētu saukt par Grietiņu, netuvojās, bet vakara krēsla pārvērtās jau tumsā. Sašutums pārņem Jāņa mīlestībā pukstošo sirdi, ko nespēj uzjautrināt apkārtējās saimniecībās uzdegušās jāņugunis un ugunskuru liesmas. Atpakaļ ceļa vairs nav, jo autobuss uz Rīgu ies tikai rītā, bet svētku laikā naktsmājas meklēt arī būs veltīgi. Autobusa piestātnē ir šaura būdiņa, kas pat ilgākai sēdēšanai nav piemērota, kur nu vēl gulēšanai. Tomēr Jānis varonīgi nolemj pārciest lielo vilšanos un saritinājies piestātnes stūrī, jautro līgo dziesmu midzināts, laižas snaudienā. Uz rīta pusi tas jau pārvēršas miegā, kad pēkšņi Jānis dzird kādu grabināmies pie viņa naktsmītnes durvīm. Tad tās paveras un kādas sievietes vārga balss čukst: „Vai jūs esat Jānis Bukstiņa kungs?"

Šāds jautājums aizdzen miegu vienā rāvienā un Jāņa sirdī iededzina nevaldāmas dusmu ugunis. Nav grūti iedomāties viņa atbildi, tādēļ to neteikšu

R. Norītis

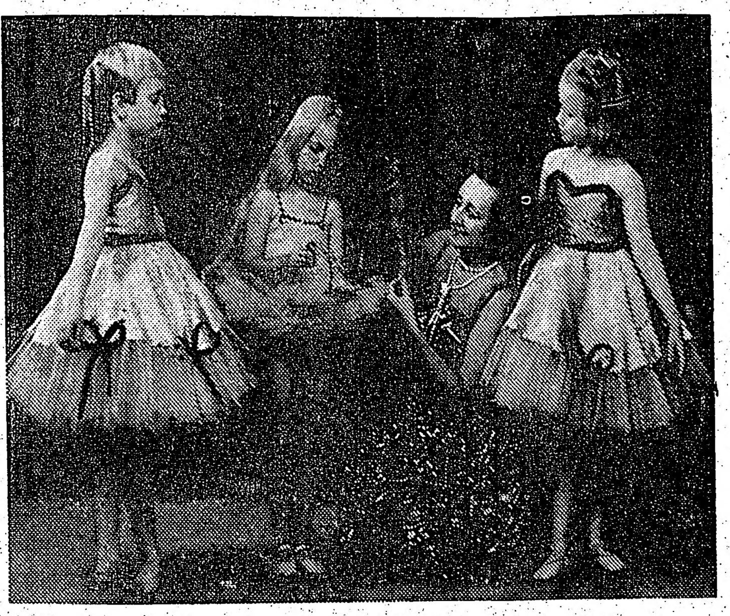

Veras Keišas klasiskās baleta skolas audzēkņu gadskārtējais sarīkojums notiek ceturtdien, 25. jūnijā, East York Collegiate auditorijā. Uzņēmumā no kreisās: Aida Putniņa, Māra Groskopfa, skolas vadītāja un Māra Rāviņa. Foto A. Jānītis.

2000 LĪGOTĀJU SIDRABENĒ

Daudzo izdegušo ugunskuru un atstāto telšu vietas, kā arī vīstošie Jāņu vainagi vēl ilgi liecinās par aizvadītām Līgo svētku svinībām, kas Sidrabenē šogad izvērtās plašākas kā jebkad iepriekšējos gados. Līgotāju saime, gan no tuvienes, gan tālienes, ievērojami pārsniedza 2000 robežu. Auto mašīnām pieblīvētais Sidrabenes laukums, dažādo krāsu telšu jumti, līdzi ugunskuru dūmiem plūstošā desiņu smarža un dziesmu skaņas liecināja, ka nekas nav žēlots tradicionālo latviešu Līgo svētku omulībai.

Pēc iepriekšējo gadu parauga, arī šogad Sidrabenes pārvalde bija rūpējusies par piemērotu Jāņu uzvedumu. To literārā, mūzikālā un skatuviskā apdarē teicami bija sagatavojis Osvalds Liepa, saņemdams skatītāju nedalītu atsaucību. Ne mazāk aplausu un atsaucības saņēma arī visi uzveduma dalībnieki ar Jāņa tēvu — Rudolfu Purvu un Jāņu māti — Aneti Benconi. Vairākas Līgo dziesmas gan solo, duetos un ansamblī dziedāja A. Cers, Ž. Zentiņš, M. Kroņleja un R. Bērziņa, Toronto Mežmeitiņas, kā arī kopkoris. Iederīgus un laikmetīgi jautrus tēlojumus sniedza Inta Purva, H. Miķelsons un F. Vilmanis, bet iestarpinātās tautas dejas — TLB deju kopas Diždancis dejotāji Z. Miezīša vadībā. Pavadījumus spēlēja brīvmākslinieks V. Griķis un A. Staško. Dekorācijas, kas Sidrabenes brīvdabas skatuvē saglabājušās jau ilgākus gadus, gatavojis mākslinieks O. N. Grebže.

Līgo svētku sarīkojumu Sidrabenē ievērojami papildināja mākslinieka J. Zuntaka gleznu izstāde. No 21 izstādītā darba 6 ainavas atrada jaunus īpašniekus. Šī bija viena no vislabāk apmeklētām gleznu izstādēm, apmeklētāju skaits pārsniedza 700.

Vakara krēslai satumstot, pāri Sidrabenes kalnam un koku galotnēm šāvās daudzkrāsainās raķešu ugunis, par tām bija gādājis pazīstamais uzņēmējs V. Palma ar atsaucīgo izpalīgu K. Zariņu. Uguņošana vislielāko prieku sagādāja jaunākai līgotāju paaudzei, bet pārējie to vēroja, vai nu nododoties deju priekiem, vai arī pārējām Jāņu svētku jautrām izdarībām.

Sidrabenes pārvalde var būt apmierināta par labi organizēto un izdevušos sarīkojumu. Apmeklētāji savukārt pavadīja līksmākos latviešu svētkus omulībā, dziesmās un draudzīgās čalās, kas sāka apklust tikai agrā rīta stundā. Sarīkojuma labo izdošanos sekmēja arī lieliskais laiks. Tikai svētdienas vēlā pēcpusdienā savilkās lietus mākoņi, lai aizskalotu pavadīto svētku gurdumu.

R. N.

Jāņa Gaiļa izstāde Hamiltonā

Gleznotāja Jāņa Gaiļa gleznu izstāde notika Hamiltonā no 7. — 14. jūnijam. Šo izstādi bija organizējusi Draudzes dāmu komiteja. Jānis Gailis Hamiltonā bija mīļš un gaidīts viesis, vēl jo vairāk tāpēc, ka viņa piederīgie dzīvo Hamiltonā un Toronto: Hamiltonā māsa Smiltnieka kundze un Toronto tēvs un brālis. Jānis Gailis dzimis 1903. g. 19. oktobrī. No savas dzimtās puses viņš mantojis neatkarīgo, pat nesavaldīgo kursisko garu un vitālitāti. Divas lietas viņu ietekmējušas bērnībā: mūžam nemierīgā jūra un brīnišķīgie audumi un rotas mātes pūra lādē. Zīmēšanu mācījies pie prof. Augusta Annusa un Latvijas Mākslas akadēmijā astoņus gadus pie prof. V. Purviša. Darbojies Rēzeknē par zīmēšanas skolotāju. Latvijā piedalījies Kultūras fonda rīkotās skatēs. Kopš 1950. gada dzīvo Ņujorkā. Šai kontinentā piedalījies 32 izstādēs. Pēdējā laikā viņam bijusi arī izstāde Parīzē. Hamiltonā bija izstādīti 46 darbi, bet 10 bija jāatstāj Hamiltonā. Tie pārgāja hamiltoniešu īpašumā. Izstādes apmeklētāju skaits bija pāri par 200. Ar izstādes rezultātiem J. Gailis ir ļoti apmierināts.

T. G.

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel: 463-2667

LASITAJU vēstules

LIELA SADRAUDZĪBA

Kā tas zināms, jau 1815. g. Vīnes kongresā pieņēma kā diplomātisko, tā konsulāros reglamentus, tādi tie pastāv līdz mūsu dienām. Lasot laikrakstus, jāgroza galva: kāpēc ASV un Padomju Savienībai tagad līgstot savstarpējo konsulāro nolīgumu, bija jāgroza, jāiestarpina pat spec. līguma panti lielajai „labvēlībai", padomju konsulātu darbiniekiem piešķirot diplomātisko immunitāti.

Diplomātiskā immunitāte kultūrālā pasaulē pastāvēja diplomātiskā laukā, tagad jaunais nolīgums savstarpēji ASV un Pad. Savienībai to paredz arī konsulārā laukā. Jauni laiki, jauni „tikumi".

Mag. iur. E. Lapiņš

PATEICĪBA

Tā kā uz manu 70 gadu jubileju saņemto apsveikumu skaits ir' paprāvs, pavisam 248, tad nav iespējams pāris dienās visiem atbildēt, un tāpēc ar šīm rindiņām izsaku visiem sūtītājiem un laba vēlētājiem sirsnīgu paldies. Protams, pakāpeniski centīšos arī katram atsevišķi aizrakstīt, jo ja kāds ir atradis laiku piedomāt pie manis, tad, pats par sevi saprotams, arī man jāatrod laiks priekš viņa, un, bez tam, katra atbildēšana sagādās man jaunu prieka brīdi.

Pateicībā
Prāv. A. Skrodelis

Sestdien, 27. jūnijā, pl. 8 vakarā

LĪGO svētki

TĀLAVĀ

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

27. jūnijā — Līgo svētki Saulainē.

27. jūnijā — Līgo svētki Tālavā.

27. jūn. — 5 jūl. — Skautu nometne.

1. jūl. — 5 jūl. — Gaidu nometne.

13. Kanadas latviešu gaidu un skautu lielā nometne „Greizie rati" Happy Hills, Ont.

11. un 12. jūlijā — Sidrabenē DV salidojums sportam un jaunatnei ar plašu programmu. Deja, ugunskurs, priekšnesumi un vieglatlētikas sacīkstes. DVKV un LSAK sarīkojums.

13. jūlijā — plkst. 7,30 Royal Ontario mūzejā A. Eglīša komēdija Ferdinands un Sibilla.

26 jūlijā — Bērnu svētki Sidrabenē.

15. augustā, plkst. 1 pp. — DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes ar sekojošu biedru vakaru — Bērzainē.

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja banzīcas zālē Losandže-Kurrpurrū, Anša Tipāna iestulosas ceļojošā teātra izrāde dējums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 g. jubilejas sarīkojums Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. DV Toronto nod. sarīkojums

LONDONA, ONT.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

SESTDIEN, 27. JŪNIJĀ plkst. 19.30 **LĪGO SVĒTKI SAULAINĒ** ar piemērotu JĀŅU VAKARA UZVEDUMU, kuŗam sekos **DEJA** UZ JAUNĀS DEJAS GRĪDAS pie labas deju KAPELLAS mūzikas E. ZAKUĻA vadībā.

Ieejas maksa $ 1,- no personas. Auto novietošana 50 ¢. Visa Saulaines territorija sarīkojuma vieta.

⊕ Nokļūt uz Saulaini visērtāk pa 27. ceļu, braucot līdz THORNTON, tad nogriešanās 3. jūdzē pa kreisi, pie uzraksta — IVY un SAULAINE.

Apmeklēt lūdz SAULAINES PĀRVALDE.

Dzī[...]

GOLDVOTERS VA[...]

Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām tuvojoties, Republi[...] tāta Goldvotera izredzes. Prezidentam Džonsonam [...] partijā opozicijas nebūs.

Šī gada 3. novembra Sav. Valstu prezidenta vēlēšanās uzvaru paregō demokratiem — prezidentam Džonsonam un viņa izvēlētam viceprezidentam.

Kāda šī izvēle būs, pagaidām ir pāragri spriest, bet no Vašingtonas saņemtā informācija liecina, ka prezidents izšķirsies starp Minesotas senātoriem Makarsiju un Hamfriju, Ņujorkas pilsētas vecāko Vāgneru, virsprokuroru Kenediju un aizsardzības ministru Maknamaru. Par visnopietnākiem kandidātiem uzskata abus Minesotas senātorus.

Senātors Goldvoters liekot lielas cerības uz dienvidu valstīm — tādēļ prezidents Džonsons nevarot atļauties izvēlēties Robertu Kenediju, kuŗa kandidātūrai šai Sav. Valstu daļā esot ļoti liela opozicija. Aizsardzības ministra Maknamaras vārds cieši saistīts ar kaŗu Dienvidvietnamā — kaŗu, ar kuŗa gaitu Sav. Valstu iedzīvotāji kļūst jo dienas neapmierinātāki. Šādu mīnusu nav senātoram Makarsijam, kas ir katoļticīgs un ieguvis plašu popularitāti valsts vidienes lauksaimnieku aprindās. Prezidents Džonsons, starp citu, domājot, ka vienam katoļticīgam jābūt demokratu kandidātu pārī. Senātors Huberts Hamfrijs būtu visu tā saukto liberālo demokratu izvēle, un tā kā viņu un viņa padomus prezidents Džonsons vērtē ļoti augstu, tad pašreiz var tikai sacīt, ka viņam tādas pašas izredzes uz viceprezidenta amata kandidātūru kā senātoram Makarsijam.

Vašingtonā neviens vairs nedomā, ka Goldvotera pozicijai — atsevišķi vai kopīgiem spēkiem — jūlijā republikāņu konvencijā Sanfrancisko izdosies apstādināt Arizonas senātoru. 3. novembrī — tātad — Džonsons pret Goldvoteru. Pēdējā izredzes, salīdzinot ar prezidentu, uzskata par mazākām, bet jāatceras, cik bieži iepriekšējie paregojumi šādos gadījumos izrādījušies pilnīgi aplami.

Goldvoters nav bez ieročiem — demokratu valdīšanas laikā rasu cīņas kļuvušas asākas un plašākas nekā tās bija līdz tam. Kastro Sav. Valstu aizdurvē kultīvē komūnismu un demokratu valdība nav spējusi neko paveikt viņa režīma nolikvidēšanas virzienā. Un tad, protams, vispārējā situācija Dienvidaustrumāzijā un karš Vietnamā.

Bet vai ar to pietiks, lai sakautu Džonsonu? Politiskais uzskats ir, ka ne.

Tāpat kā prezidents Džonsons, arī senātors Goldvoters vēl nav izšķīries par savu viceprezidentu. Pats Arizonas senātors par [...]

DV Ņudžersijas apv. pr-ks A. Bārs, Elizabetes [...] nodod Ņudžersijas lielākās pilsētas vecākajam [...] mā no kreisās [...]

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

RAKSTAMMAŠĪNAS par visizdevīgākām cenām ALEKSANDRS KANBERGS, 65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel. 463-2667

LASĪTĀJU vēstules

LIELA SADRAUDZĪBA

Kā tas zināms, jau 1815. g. Vīnes kongresā pieņēma kā diplomātisko, tā konsulāros reglamentus, tādi tie pastāv līdz mūsu dienām. Lasot laikrakstus, jāgroza galva: kāpēc ASV un Padomju Savienībai tagad līgstot savstarpējo konsulāro nolīgumu, bija jāgroza, jāiestarpina pat spec. līguma panti lielajai „labvēlībai", padomju konsulātu darbiniekiem piešķirot diplomātisko immunitāti.

Diplomātiskā immunitāte kultūrālā pasaulē pastāvēja diplomātiskā laukā, tagad jaunais nolīgums savstarpēji ASV un Pad. Savienībai to paredz arī konsulārā laukā. Jauni laiki, jauni „tikumi".

Mag. iur. E. Lapiņš

PATEICĪBA

Tā kā uz manu 70 gadu jubileju saņemto apsveikumu skaits ir paprāvs, pavisam 248, tad nav iespējams pāris dienās visiem atbildēt, un tāpēc ar šīm rindiņām izsaku visiem sūtītājiem un laba vēlētājiem sirsnīgu paldies. Protams, pakāpeniski centīšos arī katram atsevišķi aizrakstīt, jo ja kāds ir atradis laiku piedomāt pie manis, tad, pats par sevi saprotams, arī man jāatrod laiks priekš viņa, un, bez tam, katra atbildēšana sagādās man jaunu prieka brīdi.

Pateicībā
Prāv. A. Skrodelis

Sestdien, 27. jūnijā, pl. 8 vakarā
LĪGO
svētki
TALAVĀ

...U KALENDĀRS

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 g. jubilejas sarīkojums Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru kora Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7.30 vak. Mārtiņu balle Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. DV Toronto nod. sarīkojums.

LONDONA, ONT.

27. jūnijā — Jāņu sarīkojums Dorchester — Dreamland plkst. 8 vakarā.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Jaunatnes un Draudzības dienas Niagarā.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

...EJA UZ JAUNĀS DEJAS GRĪDAS
...kas E. ZAKULA vadībā.
...a.
...AULAINES PĀRVALDE.

Dzīve Savienotās Valstīs

GOLDVOTERS VAI DŽONSONS?

Sav. Valstu prezidenta vēlēšanām tuvojoties. Republikāņu kandidāta Goldvotera izredzes. Prezidentam Džonsonam demokratu partijā opozicijas nebūs.

Šī gada 3. novembra Sav. Valstu prezidenta vēlēšanās uzvaru pareģo demokratiem — prezidentam Džonsonam un viņa izvēlētam viceprezidentam.

Kāda šī izvēle būs, pagaidām ir pāragri spriest, bet no Vašingtonas saņemtā informācija liecina, ka prezidents izšķirsies starp Minesotas senātoriem Makarsiju un Hamfriju, Ņujorkas pilsētas vecāko Vāgneru, virsprokuroru Kenediju un aizsardzības ministru Maknamaru. Par visnopietnākiem kandidātiem uzskata abus Minesotas senātorus.

Senātors Goldvoters liekot lielas cerības uz dienvidu valstīm — tādēļ prezidents Džonsons nevarot atļauties izvēlēties Robertu Kenediju, kuŗa kandidatūrai šai Sav. Valstu daļā esot ļoti liela opozicija. Aizsardzības ministra Maknamaras vārds cieši saistīts ar kaŗu Dienvidvjetnamā — kaŗu, ar kuŗa gaitu Sav. Valstu iedzīvotāji kļūst jo dienas neapmierinātāki. Šādu mīnusu nav senātoram Makarsijam, kas ir katoļticīgs un ieguvis plašu popularitāti valsts vidienes lauksaimnieku aprindās. Prezidents Džonsons starp citu, domājot, ka vienam katoļticīgam jābūt demokratu kandidātu pārī. Senātors Huberts Hamfrijs būtu visu tā saukto liberālo demokratu izvēle, un tā kā viņu un viņa padomus prezidents Džonsons vērtē ļoti augstu, tad pašreiz var tikai sacīt, ka viņam tādas pašas izredzes uz viceprezidenta amata kandidātūru kā senātoram Makarsijam.

Vašingtonā neviens vairs nedomā, ka Goldvotera pozicijai — atsevišķi vai kopīgiem spēkiem — jūlija republikāņu konvencijā Sanfrancisko izdosies apstādināt Arizonas senātoru. 3. novembrī — tātad — Džonsons pret Goldvoteru. Pēdējā izredzes, salīdzinot ar prezidentu, uzskata par mazākām, bet jāatceras, cik bieži iepriekšējie pareģojumi šādos gadījumos izrādījušies pilnīgi aplami.

Goldvoters nav bez ieročiem — demokratu valdīšanas laikā rasu cīņas kļuvušas asākas un plašākas nekā tās bija līdz tam. Kastro Sav. Valstu aizdurvē kultivē komūnismu un demokratu valdība nav spējusi neko paveikt viņa režīma nolikvidēšanas virzienā. Un tad, protams, vispārējā situācija Dienvidaustrumāzijā un karš Vietnamā.

Bet vai ar to pietiks, lai sakautu Džonsonu? Politiskais uzskats ir, ka ne.

Tāpat kā prezidents Džonsons, arī senātors Goldvoters vēl nav izšķīries par savu viceprezidentu. Pats Arizonas senātors par spēcīgāko otro pusi uzskatot Pensilvēnijas gubernātoru Skrantonu. Tas, ka Skrantons pašreiz cīnās pret Goldvoteru, nebūt nenozīmē, ka viņi nevarētu kandidēt kopā. 1960. gadā, piemēram, Džonsons karsti cīnījās pret Kenedija kandidātūru, beigās akceptēja otro vietu valsts valdībā.

Ja kaut kādu apsvērumu dēļ Skrantons viceprezidenta kandidātūru nepieņem, paveŗas durvis vairākām tālākām varbūtībām. Aiz Skrantona nākamais rindā redzams ņujorkietis Viljams Millers, pašreizējais republikāņu nacionālās komitejas priekšsēdis; viņš nepieder nedz pie republikāņu liberāļiem, nedz konservatīviem, ir samērā populārs abos nogrupējumos un ar viņa palīdzību Goldvoters var cerēt iegūt daudz balsu Ņujorkas valstī un tās apkārtnē. Vēl Goldvotera nevaicāts, Millers jau licis saprast, ka viceprezidenta kandidātūru akceptētu.

Tālāk rindā redzami Ohaio gubernātors Rods, Kentakijas senātors Mortons, tautas vietnieku nama pārstāvji Fords no Mičiganas un Lērds no Viskonsinas.

Atskaitot Pensilvēnijas gubernātoru Skrantonu, neviens no pārējiem republikāņiem viceprezidenta amatam netiek minēti.

Uz četriem gadiem Baltā namā vēl tiko Eizenhauera valdības viceprezidents Niksons un Sav. Valstu sūtnis Saigonā, kādreizējais sūtnis Apvienotajās Nācijās — Henrijs Kabots Lodžs.

Pārējiem republikāņiem vairs nav nekādu izredžu sakaut senātoru Goldvoteru. Tātad tagad jāvaicā, kādas ir Arizonas senātora izredzes pret prezidentu Džonsonu. Lietpratēji Vašingtonā paskaidro, ka Goldvotera sekmes vai neizdošanos lielā mērā noteiks partijas konvencija. Ja pēc viņa izraudzīšanas viņam izdodas partiju atkal savest kopā, tad cīņa vēl nav zaudēta. Bet, ja viņa pretinieki kampaņas laikā, konvencijā un pēc tās arī paliek pretinieki, tad viņa cerības 3. novembrī jau tagad var norakstīt zaudējumos. Bet tas, protams, ir tikai viens punkts, kas var iespaidot vēlēšanu iznākumu. Rasu nemieru turpināšanās, piemēram, būtu izdevīga republikāņiem, jo visās likstās parasti vaino pie valdības esošo partiju. Mājlopu cenu krišanās un vispārēja lauksaimnieku ienākumu mazināšanās var izrādīties ļoti pateicīgs faktors senātoram Goldvoteram. Opozicijai vienmēr izdevīgi ir tādi valdībai jūtīgi punkti kā Kuba un Dienvidvietnama. Kā vienā, tā otrā gadījumā senātoram Goldvoteram ir savi plāni situācijas likvidēšanai. Un, ja arī šie plāni izklausās ļoti drastiski, tad tie vismaz ir plāni, kuŗu īstenošana stāvokli var uzlabot, tomēr demokrati, kuŗiem tagad visu laiku ir bijusi iespēja lietas labā kaut ko darīt, nav paveikuši absolūti nekā.

Interesanti atzīmēt, ka pēdējā laikā uzpeldējis vēl viens kandidāts. Šī gada 7. jūnijā Alabamas gubernātors Vallis paziņoja, ka kandidēs visās valstīs, kur vien viņa vārds var tikt ievests kandidātu sarakstā. Apmēram piecpadsmit valstīs viņš iespēju kandidēt jau bija zaudējis, jo iesniedza savu pieteikumu par vēlu. Vallis sevi ieskata par neatkarīgo, nevienai partijai nepiederošu kandidātu. Labi zinot viņa nostāju rašu jautājumā, Vallis dienvidu valstīs var cerēt uz zināmu piekritēju skaitu. Ne jau lai uzvarētu vēlēšanās. bet pietiekami, lai šur tur izjauktu Goldvotera vai Džonsona plānus. Vašingtonā domā, ka Vallisa izšķiršanās kandidēt nozīmēs daudz lielāku balsu zaudējumu senātoram Goldvoteram nekā prezidentam Džonsonam.

Bet to visu rādīs 3. novembris.

SEKMĪGI PRIEKŠDARBI LATVIEŠU DIENAI PASAULES IZSTĀDĒ

Latviešu dienas Pasaules izstādē komiteja 14. jūnijā pulcējās uz 14. sēdi, lai atzīmētu panākumus un veiktu pēdējos priekšdarbus. Kā viens no lielākajiem priekšdarbiem pašreiz ir propagandas brošūras sagatavošana, mākslin. Harija Gricēviča iekārtojumā. Tajā būs īsi raksti par Latvijas pašreizējo stāvokli (Alfreds Bērziņš), latviešu mūziku (doc. A. Šturms), latviešu tautas dejām (Bāliņš), latviešu tautas tērpiem (A. Belte), latviešu daiļamatniecību (L. Linauts). To iespiedīs 4 krāsās 10 tūkst. eksemplāros. Par to ir liela interese ne tikai sveštautiešos, bet arī pašos latviešos. To apliecina tautiešu atsaucība aicinājumam ziedot. Līdz šim saņemts pāri par 1.700 dolaru. Izdevumu rediģēs Baltic Review redaktors Algirdas Landsbergis.

Visa sarīkojuma izdevumi sasniegs 6500 dolaru. Pieredze igauņu, ungāru u. c. tautību sarīkojumos liecina, ka aizņemtas ir ne tikai visas 2500 sēdvietas, bet izmantotas arī visas stāvvietas. Sevišķa interese ir par mūsu tautas tērpiem.

Tautieši, kuŗi savu ārtavu izdevumu segšanai nebūs nodevuši pirms sarīkojuma, to varēs nodot, saņemot programmu un propagandas brošūru.

Sarīkojuma paviljons oficiālajā izstādes vadonī atzīmēts ar 46. Nr. Tas atrodas galvenās ieejas tuvumā: Avenue of Commerce un Court of the Moon.

AR PĪPI UZ JUMTA

Diriģents gandrīz vienmēr pagriezis klausītājiem muguru, atskaitot brīžus, kad viņš klausītājiem pateicas par aplausiem. Tā varbūt klausītāji diriģentu labāk pazīst no muguras puses un rokų vicināšanas nekā no sejas. Ja kādreiz diriģentu gadās redzēt vaigā, tad var viņu arī nepazīt. Šāds pārpratums noticis Ņudžersijas Priedainē, kad diriģents aizmirsis savu goda karti mājās, bet ieejas karšu kontrolieŗi, kārtīgi sava amata pildītāji, nebija laiduši diriģentu sarīkojumā bez biļetes. Cits nekas nav atlicis, kā iegādāties ieejas karti, lai koris nepaliktu bez diriģenta. Ja diriģents būtu kontrolierim pagriezis muguru un rādījis savas frakas „ļipas", varbūt tad cītīgais amata pildītājs viņu būtu pazinis, ja vien viņš būtu bijis no dziesmu mīļotājiem, kas kādreiz dzirdējis apvienoto Ņujorkas kori.

*

Vasaras laiks parasti izlietojams brīvdabas sarīkojumiem, ja vien laika apstākļi atļauj. Šovasar Ņujorkā paredzētas divas teātŗa izrādes Bruklinas Mūzikas akadēmijas telpās. Piektdien, 3. jūlijā Pacifika Palisādu drāmatiskā kopa izrādīs Ferdinands un Sibilla. Rīkotāji, Ņujorkas DV apvienība, cer, ka bez ņujorkiešiem šo izrādi apmeklēs arī latviešu tūristi, kas šinī laikā būs ieradušies Ņujorkā, lai noskatītos Latviešu dienas Pasaules izstādē 5. jūlijā. Šinī laikā Ņujorkā būs arī daudzie Izstādes programmas dalībnieki no citām AS valstīm tā ka jārēķinās ar daudziem teātŗa mākslas cienītājiem, ja vien viņiem šinī dienā nav cits kas padomā.

Otra izrāde paredzēta sestdien, 29. augustā, kad Losandželosas ceļojošais teātris izrādīs Kurrpurru. Parasti par vietu ierādīšanu zālē, par programmām un citiem sīkumiem, kas saistīti ar izrādi, rūpējas skauti un gaidas. Šinī sarīkojumā DV būs jāmeklē citi kārtotāji, jo šinī laikā notiek skautu nometne Katskillos.

*

Ņujorka ir lielpilsēta, kur kārtīgi, likumu pildītāji pilsoņi nonāk saskarē ar tādiem, kas likumus iztulko pēc sava ieskata vai tos nemaz neievēro. Daži dzīvo pēc devīzes: „Kas tavs, ir arī mans". Pēdējās nedēļās vairāki latvieši piedzīvojuši nepatīkamus pārsteigumus Ņujorkā un apkārtnē. Preses fotografam Br. Rozītim Hantingtonā, Longailendā, no mašīnas izzagti fotoaparāti 600 dolaru vērtībā. Draudzes valdes loceklim E. Vērmelim pie Betlemes baznīcas Bruklinā no mašīnas izzagts radio aparāts, to noskrūvējot no automašīnas instrumenta dēļa un paņemot līdz arī otru rokas radio aparātu.

Jau citāds piedzīvojums bijis rakstniekam T. Zeltiņam. Pavēlā vakara stundā dodoties uz māju, viņam daži jaunekļi atprasījuši naudu. Rakstnieks nekad līdzi nenēsā lielas naudas summas, bet šoreiz bijis jāizvelk no kabatām visi dolari. Lai tiktu mājās, Zeltiņš jaunekļus lūdzis atstāt 20 centus pazemja braucienam, kas viņam arī žēlīgi atstāti.

Līdzīgs gadījums noticis arī ar Ņujorkas draudzes lauku īpašuma komitejas priekšsēdi J. Pelši. Atstājot taksometru pie Pensilvēnijas stacijas, viņu apstājis kāds pusducis pusaudžu, kas atprasījuši naudu. Bet līdz ar naudu paņemti arī īpašuma rēķini.

V. Kaminskim Grand Centrāles pazemja stacijā no kabatas izņemts maks ar naudu un dokumentiem. Dokumenti pēc nedēļas tomēr pa pastu atsūtīti atpakaļ.

Ezītis

Latvijas karogs pusmastā

Tautas sēru dienā, 14. jūnijā, plkst. 9 rītā DV apvienības pr-ks N. Rasiņš ar mazskautiem, skautiem un gaidām ieradās Minesotas galvaspilsētā St. Paulā pie KTCA TV Minesotas izglītības raidītāja celtnes, kur skauti pacēla mastā Latvijas karogu.

Latvijas un ASV karogus ar karogu mastu un DV piemiņas plāksni ar attiecīgu ierakstu, iebūvētu karoga masta pamatnē, KTCA raidītājam svinīgā ceremonijā 1961. g. 31. decembrī dāvināja DV apvienība Minesotā.

No tā laika Latvijas karogs ik gadus pie raidītāja plīvo Latvijas neatkarības svētkos 18. novembrī un pusmastā — tautas sēru dienā 14. jūnijā.

DV apvienības priekšnieks N. Rasiņš mazskautiem un skautiem pasniedza nacionālās krāsās izrakstītas lentes skautu un mazskautu karogiem.

Gaidām pirms iziešanas nometnē nodos DV apvienības ceļojošo balvu.

DV apvienības rīkoto rakstnieka J. Klīdzēja literāro rītu 14. jūnijā Latviešu draudzes namā ar uzrunu ievadīja sarīkojumu daļas vadītājs Arvīds Eglītis.

Dzejnieks V. Pelēcis runāja par J. Klīdzēja dzimtu triju paaudžu laika tecējumā, līdz rakstnieka nākšanai pasaulei un rakstnieka dzīves gaitām. Pats rakstnieks lasīja sava darba fragmentu.

Daugavas Vanadžu priekšniece E. Adamsone pasniedza rakstniekam ziedus.

ALAs padomnieks Eriks A. Dundurs kultūras fonda rakstniekam Antonam Rupainim piešķirto balvu (čeku) nodeva DV apvienības priekšniekam N. Rasiņam tālāk nodošanai A. Rupainim, kas bija kavēts literārā rītā ierasties. Literārā rītā bija 80 dalībnieku.

Andr. L.

Tautas sēru diena Dvīņu pilsētās

13. jūnijā, tautas sēru dienas aktā Mineapolē Lutheran Brotherhood zālē lūgšanu teica mācītājs P. Langins, ievadvārdus — DV apvienības priekšnieks N. Rasiņš.

Kultūras fonda laureāts rakstnieks J. Klīdzējs runāja par Latvijas un trimdas latviešu realitātēm, režisors A. Valdmanis deklamēja Ed. Virzas dzejoli Baigā vasara un A. Pelēča dzejoli, bet Dvīņu pilsētu latviešu jaukts koris diriģentes, brīvmākslinieces Elzas Pones vadībā dziedāja E. Melngaiļa Senatne, J. Norviļa Kaŗavīri bēdājās un J. Vītola Gaismas pils.

Aktā piedalījās apm. 200 Dvīņu pilsētu tautiešu.

DV Ņudžersijas apv. pr-ks A. Bārs, Elizabetes - Ņuarkas latv. ev. lut. dr. pr-ks A. Mednis un draudzes mācītājs A. Kiršfelds nodod Ņudžersijas lielākās pilsētas vecākajam Hugh J. Addonizio Alfr. Bērziņa grāmatu „The Unpunished Crime". Uzņēmumā no kreisās A. Bārs, A. Mednis, H. J. Addonizio un A. Kiršfelds.

ŅUJORKA

⊕ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudze pirmajos piecos šī gada mēnešos draudzes nodevās ieņēmusi $ 14.340,-, bet kolektēs — $ 4.350,-.

⊕ Ņujorkas draudzes bērnu vasaras nometnes pirmais periods sākas 6. jūlijā. Nometņošana notiek četros periodos, katrā divas nedēļas. Visvairāk bērnu pieteikušies otram un trešam periodam, bet pamaz pēdējam periodam.

⊕ Draudzes namā izdarīti lielāki remonta darbi, par kuŗiem samaksāts $ 2.626,-.

⊕ Bronksas rajona nekustama īpaš. ieg. fonda dalībnieki apskatīja piedāvāto īpašumu 206. ielā un Rochambeau avēnijā. Uz paliela zemes gabala atrodas māja ar 15 istabām, ko varētu piemērot skolas vajadzībām.

⊕ Paredzētais dievkalpojums brīvā dabā Ņujorkas draudzes Longailendas rajona nekustama īpašuma vietā dažu neparedzētu iemeslu dēļ 28. jūnijā nevar notikt, bet jāatliek uz vasaras otru pusi. Tas, cerams, notiks tad. kad sāks rakt pamatus jaunajai celtnei. Šī dievkalpojuma kollekti bija domāts nodot īpašuma izbūvei.

⊕ Ņujorkas latviešu ev. - lut draudzes Longailendas rajons 28 novembrī rīko izlozi par labu nekustama īpašuma izbūvei. Galvenais laimests 1000 dolaru krāšanas bonds, bez tam televīzijas aparāts, trauku mazgājamā mašīna, rakstāmmašīna un citi priekšmeti. Lozes cena 50 centu. Tās dabūjamas pie Longailendas nekustama īpašuma izbūves fonda komitejas, draudzes namā, pie rajonu pārstāvjiem un citiem draudzes darbiniekiem.

⊕ Latviešu dienas Ņujorkas pasaules izstādē 5. jūlijā, plkst. 7 vakarā World's Fair paviljonā ievadīs izstādes Tautību dienu direktora V. Bakada uzruna, pēc tam ALAs Kultūras biroja vadītājs Dr. P. Norvilis atklās latviešu dienu; to noslēgs ALAs priekšsēža Dr. P. Lejiņa uzruna. Koncerta daļā 10 latviešu tautas dziesmas un 11 latviešu tautas dejas.

Uzvedumā piedalās Bostonas koris Līga, Bakskauntijas latviešu draudzes koris, Rota no Konektikatas, Longailendas sieviešu ansamblis, Filadelfijas Sv. Jāņa draudzes koris, Ņujorkas draudzes, Ņujorkas Daugavas Vanagu un Ņubransvikas koŗi.

Tautas dejās piedalās Diždancis no Toronto, Dzintars no Ņudžersijas, kā arī Bostonas, Čikāgas un Ņujorkas deju kopas. Pavadījumu spēlēs kokļu orķestris.

⊕ Korporācija Dzintra 20. jūnijā Sheraton viesnīcā East Ņujorkā svinēja 40 gadu pastāvēšanas jubileju. Garīgu ievadu teica prāv. K. Birznieks no Filadelfijas, sekoja apsveikuma runas. Sarīkojumā piedalījās pāri par 200 viesu.

I.

ČIKĀGA

⊕ Čikāgas DV apvienības pr-ks Uldis Vītols mūs informē:

27. jūnijā apvienība rīko Klīvlendas Dziesmu svētku filmas izrādi. Tā notiks Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpās 1701 N. Richmond Ave. Sākums plkst. 8,00. Ieeja - 1,50, bet skolēniem $ 1,00. Izrādes ilgums apm. pusotras stundas un bez Dziesmu svētku filmas tajā ietilps intervija ar Latvijas sūtni ASV Dr. A. Spekki, kā arī latviešu kultūras filma. Filmas ir uzņēmis V. Petraševics.

⊕ Pirmais apvienības šīs vasaras izbraukums notiks svētdien, 19. jūlijā latviešu katoļu (Mariaņu) draudžu īpašumā. Izbraukums tiek rīkots kopīgi ar Milvoku apvienību.

Izbraukuma vieta ir apm. 80 jūdzes ziemeļos no Čikāgas. Tā visērtāki ir sasniedzama, braucot pa 12. ceļu. Jābrauc ir cauri Elkhorn pilsētiņai (aiz Lake Genevas). Apm. 4½ jūdzes aiz Elkhorn'as ir jānogriežas pa kreisi uz Wandevega Rd. (pie White Horse Inn), un braucot pa šo ceļu, apm. vienu jūdzi no 12. ceļa būsit katoļu īpašumā. Wandevega Rd. arī pie īpašuma izbeidzas.

Katoļu draudžu īpašums ir patīkamā un klusā vietā. Ir iespējams arī pārnakšņot, t. i. īrēt naktsmājas. Tie, kuŗi uz izbraukuma vietu grib izbraukt jau sestdien un vēlētos naktsmājas, lūdzam to pieteikt apv. pr-kam U. Vītolam līdz 5. jūlijam.

⊕ DV dienas Indianapolē notiks 5.—6. septembrī DV apvienības Indianapolē izkārtojumā. 5. septembrī notiks DV ASV šaušanas meistarsacīkstes, sporta spēles, svētku atklāšana, junda ar koncertu un svētku balle ar priekšnesumiem. 6. septembrī — teātŗa izrāde un vīru koŗu koncerts.

Svētkos piedalīsies apvienības sporta kopas dalībnieki, šaušanas kopas komanda, Vanadžu dubultkvartets un vīru koris „Daugavieši".

VILMINGTONA, DEL.

Vilmingtonas un apkārtnes tautieši Aizvesto piemiņas dienu atzīmēja ar sēru dievkalpojumu Concordia baznīcā. Pēc dievkalpojuma par ALA 13. kongresu referēja R. Līdums.

Sakarā ar 14. jūnija atceri kopas valde 35 vietējām baznīcām piesūtīja informāciju par Latvijā notikušajām masu deportācijām, aicinot 14. jūnija dievkalpojumos pieminēt latviešu tautas upuŗus. Arī Delaveras gubernātoram, senātoriem un Tautas vietnieku nama pārstāvim tika nosūtīti attiecīgi iesniegumi.

ASV senātors J. Caleb Boggs piesūtījis kopas valdes priekšsēdim R. Līdumam š. g. 12. jūnijā senāta sēdes protokola norakstu (Congressional Record), kuŗa 13192 lapā pēc nolasīšanas senāta sēdē iespiests Vilmingtonas Latviešu kopas iesnieguma teksts.

Vietējie laikraksti pirmo reizi atzīmēja 14. jūnija atceri ar rakstiem, publicējot arī vēstuļu tekstus vietējām baznīcām un iesniegumus gubernātoram un kongresa delegācijai.

L.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

28. jūnijā, plkst. 2,00 Bruklinas Betlemes baznīcā, māc. A. Voitkus no Montreālas; plkst. 2,30 Pirmā Luterāņu baznīcā, Īstoranžā, N. J., māc. R. Zariņš, solists Arnolds Šturms, flauta, pie ērģelēm Marga Millere - Grasma.

AURORĀ, ILL.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

28. jūnijā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

28. jūnijā plkst. 10 dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma draudzes izbraukums uz Šillera parku 12. laukumā; dievkalpojums plkst. 1 p.p., māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

28. jūnijā, plkst. 11 dievkalpojums. Plkst. 3 p.p. dievkalpojums Ann Arborā.

5. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

28. jūnijā jauniešu iesvētes dievgalds, dziesmu lapiņas

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

Stāvoklis nav mainījies

„Nav šaubu, ka uzvarēs konservātīvie," saka partijas prāvietn. lords Pūls. „Nevis konservātīvie, bet mēs esam ceļā uz drošu uzvaru," jūsmo leiboristi.

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A.P.) — Visas, ar lielu interesi un nepacietību gaidītās papildu vēlēšanas jau pārdzīvotas un, spriežot pēc šo vēlēšanu rezultātiem, grūti atrast kādus pieturas punktus, kas liecinātu, ka tās vispārējo stāvokli būtu mainījušas: balsotāju simpatijas arvien vēl nosveras par labu leiboristiem. Konservātīvie gan sevi mierina, ka šos papildu vēlēšanu rezultātus vēl nevar ieskatīt par kādu izšķirīgu faktoru un signālu lielākām briesmām, bet vai atbalstītāju skaita samazināšanās dažos iecirkņos uz pusi un pat vēl vairāk nav jau visai iespaidīgi skaitļi, lai pārlieku lielo optimisma čaulu nomestu un faktus novērtētu daudz nopietnāk?

Var jau būt, ka tas konservātīvo galvenajā mītnē arī top darīts un optimisms vēstīts tik konservātīvo atbalstītāju prātu nomierināšanai, bet vai šāda pieeja ir pareiza, par to var šaubīties.

Pēdējā laikā ļoti aktīvi kļuvušo tautas noskaņojuma pētītāju savāktie dati liecina, ka nosliece leiboristu labā visas valsts apjomā pašreiz izteicas 6,2 procentos (pēc citas versijas pat 14—16 proc.). Ievērojot to, ka vienā no notikušo papildu vēlēšanu iecirkņiem šis skaitlis izteicies tikai 2,7 proc., konservātīvo aprindas ir pārliecinātas, ka līdz vispārējām vēlēšanām atlikušajā laikā, noslieci uz kreiso pusi ir iespējams apturēt, ja vien darbā ieliek visus spēkus un enerģiju.

Arī leiboristi, kaut arī guvuši labus panākumus, nebūt nevar paļauties vienīgi uz optimismu un tāpēc atlikušos mēnešos var sagaidīt lielu mērošanos spēkiem „vārdu kaujās," jo ieskatīt ciņu par varu par izšķirtu jau tagad, būtu gauži maldīgi.

Nebūs liels to skaits, kas apzinās, cik lieteni sīva ciņa bija jāizcīna notikušās papildu vēlēšanās. Nav vairs nekāds noslēpums, ka baidoties no totālas sakāves, vairāki valdības locekļi ieteica premjerām tās necelt, maz nerīkot, bet gaidīt līdz vispārējām vēlēšanām rudenī. Arī vadošie partijas un iecirkņu darbinieki nebija par šo ideju sajūsmināti, bet premjērs tomēr izšķīrās riskēt. Vai tas nelieciena par zināmu viņa dinamismu, kura pēc daudz domām premjēram it kā trūkstot.

Šaubīgie prāti tagad gan nomierinājušies, jo totāla sakāve tomēr nav piedzīvota un atlikušajā laikā vēl daudz kas var mainīties. Piedzīvojumi rāda, ka īsi pirms izšķirīgā balsošanas brīža balsotāju uzskati var mainīties, un varbūt tas apstāklis konservātīvo morālei „pēdējā kaujā" var dot jaunu impulsu.

Interesanti atzīmēt, ka notikušo papildu vēlēšanu laikā starp divu laikrakstu tautas noskaņojumu pētošām sabiedriskām institūcijām nebija vienprātības visai ass „ķīviņš" par taisnību. Viena laikraksta vērtēja ap 6—8 proc., otra, turpretim — starp 14 un 16 proc., balstīja šos skaitļus uz pāris tūkstoš izraudzītām personām. Vai šie atšķirīgie skaitļi skaidri nenorāda, cik lielu „patiesību" no šādām aptaujām var iegūt un cik daudz uz tām var paļauties? Ne vien, tāpat ir drošs, mēr vai izpētītie skaitļi ir droši, ir visas pašreizējās pašu partiju kalkulācijas. Leiboristi lēš, ka viņiem nepieciešams uzvarēt izteiksmes ar 70—100 balsu lielu vairākumu, bet konservātīvie cer uzvarēt ar nelielu, tikai apmēram 20 balsu lielu vairākumu. Valdības darbam šādas mazs vairākums tomēr stabilitāti nedotu un tāpēc drīzi vien tautu nāktos aicināt atkal uz jaunām vēlēšanām.

Ne ar vienu vārdu līdz šim neesmu pieminējis liberāļus. Viņu galvenā mītne gan paziņojusi, ka rudens vēlēšanās izies ar visai lielu kandidātu skaitu, bet no viņu kopskaita jau neatkarājas izredzes iegūt sēdekli parlamentā. Notikušās papildu vēlēšanās liberāļi nekādu lielu atsaucību neguva, un divos iecirkņos viņu kandidāti, nesavākuši likumā paredzēto minimālo balsu skaitu, pat bija spiesti zaudēt 150 mārc. lielās drošības naudas iemaksas. Vispārējais uzskats ir, ka izšķirīgā „kaujā" parlamenta vēlēšanās risināsies vienīgi starp konservātīviem un leiboristiem. Pašreiz abas partijas pārliecinātas par savām uzvarām, bet uzvarēt var tikai viens.

Lai neiekristu, nezīlēsim, bet pacietīsimies — oktobris nav vairs aiz kalniem.

TAS TRAKAIS KAVALIERU GADS

PREZIDENTA PRIEKŠVĒLĒŠANU AINAS

Pirmie savus gājienus priekšvēlēšanu karnevālā izmēģina senātors Berijs Goldvoters, gubernātors Nelsons Rokfellers un sūtnis Vietnamā Henrijs Kabots Lādžs. Kamēr Goldvoters un Rokefellers brauktā, runā, spiež rokas klausītājiem, Lādžs pozē fotografiem Saigonā, bet viņa palīgi Nuhampšeirā atbalstītāju balsis ievāc telefonā.

Kad priekšplānā izvirzās Goldvoters, Rokefellers izaicina viņu uz pārrunām. Goldvoters neatsakās, un tā abiem spēka vīriem ir izdevība izteikt viens otram komplimentus un iepazīstināt tautu ar pretspēlētāja nostāju vienā otrā kutelīgā jautājumā.

Karnevālā uznāk miermīlīgā senātore Margerita Smite, bet tā viņa vēlēšanām nevar izdot daudz naudas, tad viņas balsu guvums ir niecīgs.

Bagātais Rokefellers sevis uzfrizēšanai karnevālam ir izdevis trīsreiz vairāk miljonu nekā Goldvoters.

Ričards Niksons paziņo, ka stāv par Goldvoteru un neieskata sevi par kandidātu. Tomēr būtu ar mieru kandidēt, ja viņu nominētu partijas kongress.

Gubernātors Viljems Skrantons, kas jau 1963. gada 18. decembrī mudināja Goldvoteru kandidēt, pieteic savu atbalstu arī tagad.

Kad paredzamo kongresa delegātu skaits rāda, ka Goldvoters jau pirmā balsošanā var gūt nominēšanai vajadzīgo balsu skaitu, bosi sāk nervozēt un daudzi grib izmēģināt arī citi lāga vīri.

Bet kā apturēt Goldvoteru? Karnevālā uznāk bij. prezidents Dvaits Eizenhauers un jautie.

Aiks deklarē partijas principus, ieteic izraudzīt kandidātu no partijas vidusceļa gājējiem.

Vai Aiks ir pret Goldvoteru? Āk, nē! Viņš saka: „Esmu neitrāls un negribu ieteikt nevienu."

Ričards Niksons agrāk pieteikto atbalstu Goldvoteram atsauc. Vēl vairāk. Viņš aicina arī gubernātoru Romneju pielikt savu plecu, lai Goldvotera vēlēšanu vagonu izlecinātu no sliedēm.

Guvis lieliskus panākumus polkas dejā ar sievu gubernātoru konferencē Klīvlendā, kur sieva vēlēja kalpa nometa pat kurpes, ļoti drāmatiski savu kandidātūru pieteic „mēreni - progresīvais" gubernātors Skrantons.

„Republikāņu partija ir briesmās, briesmās ir valsts, bet mums ir vēl izvēle. Es piesaku savu kandidātūru un cīnīšos par principu uzvaru."

Partijas austrumu spārna ideologu cenšanās noblokēt konservātīvo pretkomūnistu Goldvoteru, lai pavērtu ceļu mēreniem, vidusceļa gājējiem, aizvien vairāk izskatās pēc partijas vienības graušanas.

Goldvoteru nobloķēšanā talkā nāk koeksistences draugi ar komūnistiem.

Koeksistences advokāts Volters Lipmans citē Maskavas, Parīzes sociālistu (Aurore), Romas sociālistu (Avanti), Kopenhagenas (Communist Daily), Lang Og Folk u. c. komūnistu izdevumus, kuri visi saredz briesmas „brīvībai", ja Goldvoteru ievēlētu par ASV prezidentu.

Ko par to saka prezidents Džonsons — no demokratu nometnes?

Džonsons stāv par savstarpēju palīdzību. Viņa ieskats ir: palīdzēsim Chruščevam, Chruščevs palīdzēs mums . .

LBJ vēro republikāņu karnevālu un smin zem lielās kovboja platmales. Viņš smies skaļi tad, kad karnevāls būs galā.

Komentētors Džems Restons saka, ka republikāņu prezidentūras kampaņu dirigējot neviens cits kā Lindons Beins Džonsons.

„Kas iegūs, ja Lādžs izsitīs Goldvoteru un Rokefelleru no Nuhampšeiras, Rokefellers Lādžu no Oregonas, bet Goldvoteru ar sparu metīsies virsū Rokefelleram Kalifornijā? Kas cits kā Lindons Džonsons.

Kas iegūst no Eizenhauera „neitrālitātes" Rokefellera kļūdām, Romneja vilcināšanās, Skrantona naivitātes, Goldvotera nevēlēšanās un Lādža sēdēšanas Saigonā „kad 48.000 demonstranti brēc lai plakātiem „Cabbot Lodge go Home" aicina viņu atstāt Vietnamu?

— Iegūst vienīgi Lindons B. Džonsons.

Tvinga - Tvans.

PĒDĒJIE JĀŅI LATVIJĀ

Ir 1945. g. jūnijs, un līdz Jāņu dienai, kas mums ir jānosvētī, jo mūsu trijotnē ir viens gavilnieks — Žanis, ir atlikušas tikai dažas dienas. Klusa, silta un skaista pievakare, saule tuvu rietam. Tuvējā sarkanarmijas nometnē parastā rosme, tā nekādas bažas mums nerada. Žanis ar Žoržu paliek mūsu midzenī, es lienu caur bieziem krūmiem uz mežmalu un šoreiz— ne lai paskatītos uz Dieva pasaulīti, bet kādā citā, pavisam „nopietnā nolūkā", lai gan tas ir pretlikumīgs. Bet kāda meža brāļiem bēda par godīgu cilvēku likumiem? Viņi ir notiesāti, viņi ir ārpus likuma un viņi to zina. Bet nē, tomēr ir vēl kāds viens vienīgs likumdevējs, kam viņi uzticīgi klausa — tas ir viņu pašu vēders. Es šoreiz dodos noteiktās malu mednieka gaitās, Dieva pasaulītes skaistuma vērošanu atstājot citai reizei.

Iepriekšējās dienās, ložņājot gar mežmalu un sarkanarmiešus vērojot, vairākkārt tālskatī biju saskatījis atmatā pamestos tīrumos šur tur gulam pa zaķim, pie tam, dažu labu itin tuvu mežmalai. No teorijas un prakses zināju, ka zaķi ir diezgan uzticīgi savām migām. Tā radās doma sagādāt Žanim par godu un mūsu visu triju vēderiem par labu neparastu Jāņu cepeti. „Upurjēra" vietu biju labi iegaumējis, un nu tagad dodos tieši turp. Uz vēdera izspraužos cauri biezajiem krūmiem un tālskatī sāku pētīt attiecīgo vietu. Jā, tur viņš gul, bet redzami tikai ausu gali un kaut kas mazliet no pakauša, tik dziļi viņš ierāvies savā migā, ap soļu 30 no manis. Par daudz mazs mērķis pistolei. Labu laiku vēroju, gaidot uz viņa paklausanos maniem nolūkiem, bet veltīgi. Vilcinādamies pavēršu tālskatu pret lauku mājām, kas ir kādus 300 soļus tālāk un gandrīz vienā virzienā ar zaķi. Tad tikai ieraugu, ka mājās ir „ciemiņi": divi sarkanarmieši, pieslējuši šautenes sētmalē, paši sētsvidū sarunājas ar saimnieci. Visu vērību tagad pievēršu viņiem, bet tie uz drīzu promiešanu, šķiet, netaisās. Uzmetu skatu zaķim, un nu man liekas, ka viņš paliek padevīgāks: ir redzams mazliet vairāk par ausu galiem. Tuvojas krēsla un nolemju mēģināt, labi zinot, ka atsevišķi šāvieni tajās dienās bija parasta lieta, to vienmēr mēdza darīt paši sarkanarmieši, ejot vai jājot kā dienu, tā nakti, — ik pa laiciņam izšaut, jādomā, ienaidnieka baidīšanai un sevis drošināšanai. Rūpīgi mērķēju. Pēc šāviena zaķis paliek migā, tikai ausis pieglauž, bet cilvēki sētsvidū sakustas, tomēr nekādu trauksmi neizrāda. Gaidu atkal dažas minūtes un no jauna mērķēju. Pēc šāviena zaķis izlec no migas, taisa kādus desmit lēcienus un .... atsēžas. Sarkanarmieši sāk grozīties, bet prom vēl neiet. Mērķis ir tik labi redzams, ka lai arī kabatas pistolei par tālu, es tomēr šauju vēlreiz. Cepetis slaidiem lēkšiem dodas pāri laukam, sarkanarmieši paliek tramīgi, paņem savas šautenes un aiziet no šīm mājām. Nezinu, vai pakalpoju vai nodarīju pāri ar saviem šāvieniem tai lauku sētas daiļavai. Galīgā tumsā pievienojos Žanim ar Žoržu un pastāstīju par savu neveiksmi. Nolemjam nākamajā dienā medībās doties abi ar Žani, viņam ir lielāka pistole.

Pašā pusdienas laikā saskatām atmatā gulam zaķi. Nostiepjamies garšļaukus zem krūmiem, Žanis šoreiz ir šāvējs, es ar tālskati — korriģētājs. Un laimējās arī. Pēc trešā šāviena zaķis izsists no migas un, noskrējis dažus simt soļus, nokrita pilnīgi klajā vietā un tuvu ceļam. Grūtākais nu bija medījumu pievākt sarkanarmiešu nepamanītam, bet Žanis to lietpratīgi paveica, ne par velti viņš bija apbalvots ar Dzelzskrustu par sekmīgiem izlūkgājieniem.

Jāņu diena klāt. Atbildīgo uzdevumu — svētku cepeša gatavošanu uzņēmās pats gavilnieks, viņš ir arī tas gudrākais no mums kulinārā mākslā, bet gatavošanas sākumam jāgaida pusnakts tumsa, citādi mūs pašus var piemeklēt zaķa liktenis. Dienu izmantojam kā vienmēr —kurināmā sagādei pusnakts maltīšu gatavošanai. Šis kurināmais ir sausi priežu zariņi, kurus mēs ar nažiem izveidojam sērkociņa garumā un resnumā un sasienam mazās buntītēs. Tas ir meža brāļiem augstākās šķiras kurināmais: strauji iedegas, dod karstu liesmu un nedūmo. Protams, tādas „malkas" gatavošanai aiziet visa diena, bet vai Dievam un mums laika trūkst?

Pusnaktī mūsu biezoknī ir tik tumšs, ka tikai taustīdamies varam kaut kā tikt uz priekšu. Ar kareivju katliņiem, ūdeni un putraimu dubultnormu Jāņu dienai par godu, mēs virzāmies uz savu „virtuvi". Tā ir soļu piecdesmit atstatu no guļammigas un ir vēl rūpīgāk izveidota par pēdējo, var teikt, tas ir īsts kamuflāžas meistardarbs. Tik labs, ka mēs paši vēl pēc mēneša lietošanas to varējām atrast tikai ar lielām grūtībām, bieži aizejot garām vairākkārt vienā naktī. Kā burvju mākslinieka izrādē, mazās priedītes tiek izceltas ar visām saknēm un sūnu, atbrīvojot laukumu soļus trīs diametrā. Laukumiņa vidū zem priedītēm jau gatavas trīs bedrītes kareivju katliņu ievietošanai un ne lielākas par to. Izceltās priedītes noliekam apkārt laukumam, divkārt sabiezinot jau tā biezo jaunaudzi. No desmit soļu atstatuma ne mazākā gaismiņa nav redzama, pusnakts biezputru vārot, nav dzirdams ne mazākais lūstošo zaru troksnis (tādēļ jau dienā viņi sagriezti), nav dzirdamas nekādas sarunas, jo mēs nerunājam. Par ko gan lai mēs runātu? Viss ir izrunāts. Šo ārkārtīgo piesardzību mēs konsekventi ievērojam, jo mūsu mežs nav nekāds mūža mežs, tas ir tikai dažus hektārus liels, un mūsu tiešais kaimiņš ir vesela sarkanarmijas divīzija. Viņu šaujamlauka rikošetlodes caurām dienām svilpo pāri mūsu galvām, viņu orķestru apmācības veselām stundām liek mums klausīties bieži vien vienu vienīgu noti, un viņu vienību dziedāšanas sacensībām mēs varam sekot līdz pusnaktij. Mēs nedrīkstam iekrist, mēs tādu solījumu esam devuši tiem, kuru pašuzupurēšanās ļauj mums dzīvot; mūsu iekrišana būtu ne tik vien viņu bojā eja, bet arī daudzu citu tajā apkārtnē. Pēc pusnakts pie mums ciemos atbrien Alfrēds no kaimiņu grupiņas, tā ir kādus 8 kilometrus no mums, lielā mežā; tur viņi arī ir trīs, bet viņu stāvoklis ir daudz sliktāks. Ar šādām pusnakts vizītēm mēs apmaināmies katru nedēļu savstarpējai informācijai. Cauri purviem un mežiem kāds no mums nakts klusumā dodas pie Alfrēda grupas, bet no viņu grupas vienīgais nācējs ir pats Alfrēds.

Apsveicam Žani, dalāmies ēdot ar ciemiņu biezputru un beidzot Žanis katram izsniedz viņa svētku tiesu no sava katliņa. Un mums tas liekas tas gardākais, ko mēs jebkad esam ēduši un ko jebkad varētu ēst!

Tā nu mēs četri tupam Jāņu naktī biezoknī pie saviem katliņiem. Uguns ir izdzisusi, tikai sīkas oglītes kvēlo, tām ik pa laiciņam uzmetam virsū pa zariņam, lai nepaliktu pilnīgā tumsā. Mēs klusējam, jo nav par ko runāt. Man liekas, ka mēs pat nedomājam ne par ko noteiktu, mēs vienkārši tupam pustumsā un raugāmies sīkajās oglītēs, ļaujot domām ātri klejot nezin kur, vienā skrējienā un mirklī aptverot pagātni, tagadni un nākotni. Manu likteņbiedru sejām, cik tumsā var vērot, nav nekādas līdzības ar liksmajām Jāņu bērnu sejām; nedomāju, ka citādāka arī manējā.

Visapkārt valda pilnīgs klusums. Ceļos un taustos uz mežmalas pusi. Mežmalā, cik vien tālu uz priekšu, pa labi un pa kreisi var redzēt, nekur nav pat nekādas gaismiņas, nemaz nerunājot par Jāņu ugunīm. Nekur nevienas dziesmas, ne cilvēka balss. Krievu nometne guļ. Tad pēkšņi, tumsā un patālu atskan nedrošs vārdiņš Līgo, atskan un tūlīt apraujas, laikam nokaunējies.

Atgriezos pie saviem skumjajiem Jāņa bērniem. Pārveidojam savu „virtuvi" tās dabiskajā izskatā, tad aklā tumsā taustīdamies, meklējam pa zaru apakšu taciņu uz savām guļammigām.

Tādi bija mūsu Jāņi 1945. gadā, kādā Kurzemes stūrītī.

Pēc dažām dienām viena no mūsu dūšīgajām sakarniecēm Žanim piegādāja Tukuma avīzi, kur bija attēlotas Jāņu svinības Tukumā. Cik tās bijušas plašas, cik tauta bijusi sajūsmināta, kad pirmoreiz pēc daudziem gadiem varējusi brīvi līgot. Tie, kas zina, kā komūnisti „aicina" dalībniekus uz dažādiem tautas svētkiem, nebrīnīsies par dalībnieku skaitu, paliek tikai šaubas, lielas un pamatotas, par dalībnieku sajūsmu. Acīmredzot, „sajūsminātie" līgotāji bija tikai pilsētā uz pavēli, bet uz laukiem, kur nebija sajūsminātāju, nebija arī sajūsmināto.

Lai kādas bija mūsu domas tajā Jāņu naktī meža un nakts klusumā, mums nevienam toreiz nevarēja ienākt prātā: vai tikai tie nav mūsu pēdējie Jāņi Latvijā? Tagad, kad šos notikumus sedz turpat 20 gadu, kad mēs zinām to, ko toreiz nenojautām un kad mūsu elku dievi izrādījās sīkāki par sīkiem gariņiem, mums arvien biežāk un neatlaidīgāk, pretēji mūsu gribai un vēlēšanām, ir jādomā, ka tie bija mūsu pēdējie Jāņi Latvijā. Vismaz tādiem, kas toreiz bijām tur un šodien esam šeit. Vai tiešām uz palikšanu?

Anvils

Edvīns Mednis

Ai, kas ir sieviete?

II

Līdz ar to nebiju brīvs arī es, jo es visur un aizvien nēsāju sev līdz kaŗu un tas bija mani piepildījis visu, — no cepures līdz pat zābaku papēžiem, ik brīdi varēja iešņākties lode, ik mirkli varēja sacelties tērauda auka, un jau iepriekš bija jāzina, jānojauš, ko tad darīt man ar strēlniekiem. Un tāpat pilni ar kaŗu, kauju pārdomām, nojautām un pēcnojautām bija arī citi kaujas virsnieki. mēs visi. To varbūt nevarēja saskatīt, mūsu vaļas un atpūtas laikos, sevišķi ja tajos piedalījās sieviete. Pēc viņas domām, augstāka par kaŗu, tēvzemi un visu, visu bija mīla, un tikai mīla, pie kam viņa darīja visu, lai atalgotu tos, kas domāja tāpat un sodītu tos, kas domāja citādi, jo viņi bija izdarījuši lielāko noziegumu, pametuši mīlu un mīlamu sievieti, kas bija daudz ļaunāk nekā pagriezt muguru tēvzemei, salauzt zobenu ,vai pārplēst savu kaŗavīra tērpu. Sieviete pie tam uzskatīja kaŗu vairāk par savu sabiedroto nekā sāncensi, lai gan kaŗam ir divas sejas, un ar vienu no tām tas sekmē un ar otru nolād un iznīcina mīlu. Pie kam kaŗš izturas vislabāk pret tiem, kas bijuši un palikuši uzticīgi tām, jo tie var atsēsties augstākā vietā uz kaulu kalniem un piramīdām, pie kam sieviete bija allaž vilkusi visus vairāk lejup un atpakaļ.

Ja esi iedrošinājies mīlēt kaŗa laikā, tev jānes sevī divi tēļa laikā, tev jānes sevī divi tēli — Kaŗa un Viņas, bet dažreiz ir tā, ka arī vismaz divi mīlas tēli ir vēl jāsakausē vienā, bet tas nav viegli, jo sieviete aizvien grib būt viena un tikai viena kopā ar tevi, viņa nepielaiž nekādu citu blakus piederēšanu. Iras balss lauku telefonā liecināja, ka arī man ir pienācis laiks rēķināties ar to, stiprāk, neatlaidīgāk, nekā līdz šim un kā to manos 19 gados biju iedomājies. Ja jau mēs nekad neesam par jauniem, lai mīlētu, tad nedrīkstam ar jaunumu attaisnoties un atrunāties mīlas grūtībās.

Un sieviete ir un paliek tāds pats noslēpums kā kaŗš; viņa neklūst daudz tuvāka un nepārvēršas mūsos pat ar mums sakusdama, un tikpat liels ir arī viņas mīlas noslēpums, jo nekad nevar pateikt, vai tas ir nācis mums par svētību vai lāstu. Es apskaudu tos vīrus un zēnus, kas bija aizgājuši nāvē, ar to visu vēl neiepazinušies, jo bija atradušies tikai kādas Ķemeŗu Anniņas apkampienos un tamdēļ par sievieti bija noturējuši tikai kādu viņas sastāvdaļu, par ko nevarēja daudz skumt un satraukties, it sevišķi atmiņās. Mans mūžs nebija izrādījies tik laimīgs, jo jau agrā bērnībā biju pamanījis, ka meitenēm ir acis, kas iemirdzas tik saldi un jau tik vilinoši, kamēr citi zēni to neredzēja un bieži vien pagrūda iesānis šos skuķus, daudz nedomājot par viņu acīm. Daudz ko, un varbūt maniem gadiem par agru, biju saskatījis pie Cēsu meitenes Aļas — lūpu maigo sārtumu, pirkstiņu smalkumu un kāju vijību — soļošanā pretim tālei, zeltainai tālei, un tad bija pienācis laiks, kad šīs tāles bija sasniegtas un zeltainus brīžus bija sniegušas arī citas, pāris citas, un tad man bija iznācis par tiem dārgi samaksāt, jo tas vīns, kas bija plūdis no lūpām, bija pārvērties liesmā, kas bija ieplūdusi asinīs, un vājie, sīkie pirkstiņi bija cirtuši dziļas, negaidīti dziļas rētas. Un tas viss man bija jānes sev līdz, un tā nebija viegla nasta, jo tā karsēja un lika asiņot. Nav viegli nest sevī sievietes tēlu, vai tās nospiedumu un laimīgi ir tie, kam tas nav bijis jādara. Jo sieviete nekad nav un nebūs tāda, kā viņu iedomājās, vai notēlo, ja vien viņā ir atraisīta sieviete, no sirds dziļumiem, līdz pat asiņu čukstiem un nopūtām, kas notiek, kaut arī samērā reti. Tas notiek arī, ja kāds ir viņā atdzemdinājis sievieti, atdzemdinājis tos tūkstošus gadus, kamēr viņa ir bijusi sieviete, traukusies pāri jūŗu jūŗām, metusies ceļos klosteŗu klosteŗos, biedrojusies ar svētiem un pārdrošniekiem, stāvējusi pie krusta un nesusi dzīves krustu pati, žņaugusi vampīrus un sūkusi asinis pati, vairojusi cilvēci un pati sējusi grēku un iznīcību, tikusi pielūgta un nolādēta, lai pēc tam viņu pielūgtu vēl vairāk . . . Ak, kas vēl ir sieviete? Viņai ir kvēle, kas plūst no acīm, krūtīm, pirkstgaliem. Paraugaities sievā, vai meitenē, kas vijas ap savu iemīļoto, vai izredzēto, kā viņas rokas apvijas tā galvai, kā lokās ceļi, kā elso krūtis, kā tuvs ugunsgrēks!

Un šāds ugunsgrēks nu bija sacēlies nobembŗa vētrās un vējos šeit un nevarēja zināt, vai tas uztrauksies augstāk, vai tiks noslāpēts. Pietika par to domāt, jo tas atrāva vaļā vecās rētas un vandīja asinis, pie-ti-ka!

Bija jāparūpējas par viešņas uzņemšanu, jo jau biju atgriezies savā dzīvoklī. Tā bija jauka savrupmājiņa Pārdaugavā starp sīkām priedītēm, aiz kuŗām atradās vairākas lielākas mājas — bataljona vīriem. Šo māju iemītnieki bija devušies uz Krievzemi, un turp bija aizbraucis arī manas savrupmājiņas uzcēlējs, atstādams vairākas telpas labā kārtībā, lai tanīs varētu labi piemesties kādā kauju starpbrīdī, kā tas pašlaik bija gadījies. Mēs kopā ar manu raitnieku Matīsu apdzīvojām tikai divas telpas, un manējā bija iekārtota arī gulēšana —, un nevis mīkstā gultā, bet kaŗalauka maisā. Kamēr strēlnieki valstījās cietās cisās, pārāk mīksti nedrīkstēja iekārtoties viņu komandieris, to kaujas pārgājienu laikā nebija darījis arī Aleksandrs Lielais, mans mūžam lielais Aleksandrs, un labām priekšzīmēm sekoja arī daudzi citi virsnieki. Mums ar Matīsu nebija grūti iekārtot vēl vienu telpu viešņai (pēc pamatīgas cīņas ar putekļiem), tāpat savedām kārtībā arī ēdamo telpu, kuŗā putekļu nebija mazāk. Lielas izvēles pārtikas ziņā nebija, jo kaŗš jau bija ildzis divus gadus, bet latviešu bataljona komandieŗa piemešanās vietā nebija arī trūkuma, bija uzglabājusies pa pudelei vīna un arī pa spirtam, no kuŗa varēja pagatavot labu šampanieti, katrā ziņā stiprāku par parasto, piejaucot spirtam klāt ledu, dzeltenu ievārījumu un dzirkstošu augļūdeni. Šis kaŗa lauka šamps nelīdzinājās tam, ko bijām dzēruši ar Iru viņas namā Pēterpilī, bet arī pašreizējie apstākļi vairs nelīdzinājās agrākajiem. Matīss jau bija ķēries pie cepšanas un vārīšanas un izrādījās, ka sniegā bija iesaldēta arī kāda stirnas ciska, kas bija saglabājusies pēc kādām medībām. „Labdzimtība būs apmierināta," — viņš mani mierināja, jo vēl šaubījos, kā viss izdosies, pēc kam viņš ar gudru smaidu piemetināja: „Un tā Pēterpils māsa, tā būs vairāk kā apmierināta".

(Nobeigums 8. lpp.)

Daži fakti par Bīverbruka pagātni

Britu presē iespiesti jūsmīgi nekrologi, veltīti lordam Bīverbrukam. Tie cildina viņa nopelnus Britu imperijas un Britu Kopvalsts labā, viņa enerģisko cīņu pret Vāciju Otrā pasaules kaŗa laikā u. c.

Latviešus var interesēt viens punkts lorda Bīverbruka darbībā pagājušā kaŗa laikā. Kļuvis par britu ministru kabineta locekli, viņš 1941. gadā noorganizēja tanku piegādi Padomju Savienībai, apmeklēja Krieviju un tur īsā laikā novērsa sastrēgumu un dažādus trūkumus kaŗa materiālu piegādē. Krievi tik augsti vērtējuši viņa darbību, ka piešķīruši viņam Suvorova ordeni „par izciliem nopelniem Padomju Savienības apgādē ar kaŗa materiāliem." Tā krievi varēja sekmīgi turpināt savu gājienu uz rietumiem.

Britu avīzes pasvītro Kanadā dzimušā lorda Bīverbruka ātro un spožo karjēru, kuŗš uzsācis eksistences cīņu 19 gadu vecumā „gandrīz bez neviena pensa kabatā," bet 31 gadu vecs kļuvis par miljonāru un 37 mūža gados — par lordu.

Šis preses karalis savus laikrakstus (Daily Express, Sunday Express un Evening Standard) līdz pat Otram pasaules kaŗam pauda „splendid isolations" ideju, karsti aizstāvot Britu imperijas un vēlāk Britu kopvalsts ideju un norobežošanos no ārpasaules. Pēc kaŗa viņš apkaroja domu par Britanijas iestāšanos Eiropas koptirgū un savos rakstos propagandēja neuzticības politiku pret Rietumvāciju.

Viņa avīžu standarts nebija augsts: tās bija domātas masām un nevarēja apmierināt nedaudz augstākas prasības. Tomēr tās lasīja arī britu vidusšķira resp. intelligence. „Daily Express" ir viens no izplatītākajiem laikrakstiem Britanijā. Jaunākās ziņas tanī pasniegtas lasītājiem īsā, koncentrētā veidā ar trekniem virsrakstiem, liela loma ierādīta sensācijām, skandalu un noziegumu aprakstīšanai u. c. Kā izskaidrojama šī laikraksta poulāritāte? Britu vairumam vēl arvien ir stiprs augstvērtības kompleks; viņi labprāt kavējas atmiņās par agrākiem imperijas laikiem un cenšas neievērot faktu, ka britu kopvalsts ir sākusi sairt. Lorda Bīverbruka avīzes centās propagandēt Britu Kopvalsts lieluma un spēka, kā arī britu nacionālā šovinisma idejas — un atrada dzirdīgas ausis.

Lorda Bīverbruka darbību grib turpināt viņa dēls — tādā pašā garā. Personīgi viņš ir atteicies no tēva augstā titula un saucas vienkārši Mr. Aitken.

Austra Augenberga

RAKSTI JAUNATNEI

MĒS

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:

2308 DRUMMOND RD., MĒS saimniecības daļai, E. Šteinbachs, Niagara Falls, Ontario.

Šis vi
neza
savu g

Ja jums patīk viskijs, kas vi
kijs — ir reizē maigs, smaržīgs
dē savu garšu pat atšķaidīts, ta
prasības.

Nogatavināts ozola mucās a
ko viskiju šķirņu piedevām, t

Rezultāts? — Īsts viskijs, k
līdz pat pēdējam pilienam.

Nākotnē, iegādājoties garšīg
nosaukumu — GOLD STRIPE.

Jums patīks šis viskijs . . .

Ada
GOLD S
CUSTOM BLENDED CA

KAKTIŅ

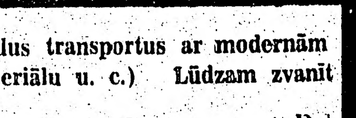

Veicam visādus transportus ar modernām
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd.

Swiss Canadian Meat & Sa
veikals
1622 Bloor St., W., Toronto.
Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājum
gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožamos, d
• Tāpat liela saldumu izvēle. • Laipna ap
Runājam vāciski.

RETUMS
II. Leimane — UGUNSPUTNS, dzejoļi
Illustrējis Vytautas Kasiulis
Lai palīdzētu dzejniecei, lūdzam šo grāmat
DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto 2-B, On

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

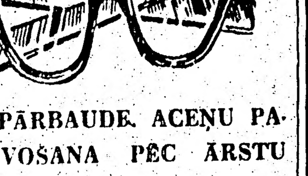

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

CHIROP
PSYSIOT
DR. R. G.
928 A Kin
tālr. OX
Tor

TRANSP
UZŅ
BALTIC

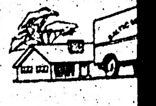

VIETĒJIEM u
TĀLB
Tel. LE 4-14

IJĀ

… šaujamlauka rikošetlodes
…ām dienām svilpo pāri mū-
…alvām, viņu orķestru apmā-
…s veselām stundām liek
…ns klausīties bieži vien vie-
…vienīgu noti, un viņu vienī-
…dziedāšanas sacensībām mēs
…m sekot līdz pusnaktij. Mēs
…īkstam iekrist, mēs tādu so-
…nu esam devuši tiem, kuru
…zupurēšanās ļauj mums dzī-
… mūsu iekrišana būtu ne tik
… viņu bojā eja, bet arī dau-
… citu tajā apkārtnē. Pēc pus-
…ts pie mums ciemos atbrien
…ēds no kaimiņu grupiņas, tā
…ādus 8 kilometrus no mums,
… mežā; tur viņi arī ir trīs,
… viņu stāvoklis ir daudz slik-
…s. Ar šādām pusnakts vizī-
… mēs apmaināmies katru ne-
… savstarpējai informācijai.
…ri purviem un mežiem kāds
… mums nakts klusumā dodas
… Alfrēda grupas, bet no viņu
…pas vienīgais nācējs ir pats
…ēds.
…psveicam Žani, dalāmies
… ar ciemiņu biezputru un
…zot Žanis katram izsniedz
… svētku tiesu no sava kat-
… Un mums tas liekas tas
…dākais, ko mēs jebkad esam
…ši un ko jebkad varētu ēst!
…ā nu mēs četri tupam Jāņu
…tī biezoknī pie saviem katli-
…m. Uguns ir izdzisusi, tikai
…as oglītes kvēlo, tām ik pa
…iņam uzmetam virsū pa za-
…m, lai nepaliktu pilnīgā tum-
… Mēs klusējam, jo nav par ko
…āt. Man liekas, ka mēs pat
…omājam ne par ko noteiktu,
…s vienkārši tupam pustumsā
… raugāmies sīkajās oglītēs,
…jot domām ātri klejot nezin
…, vienā skrējienā un miņklī
…verot pagātni, tagadni un nā-
…ni. Manu likteņbiedru sejām,
… tumsā var vērot, nav nekā-
… līdzības ar līksmajām Jāņu
…nu sejām; nedomāju, ka ci-
…āka arī manējā.
…isapkārt valda pilnīgs klu-
…ms. Ceļos un taustos uz mež-
…las pusi. Mežmalā, cik vien
… uz priekšu, pa labi un pa
…isi var redzēt, nekur nav
… nekādas gaismiņas, nemaz
…runājot par Jāņu ugunīm. Ne-
…r nevienas dziesmas, ne cilvē-
… balss. Krievu nometne guļ.
…d pēkšņi, tumsā un patālu at-
…an nedrošs vārdiņš Līgo, at-
…n un tūlīt apraujas, laikam
…kaunējies.
…tgriezos pie saviem skumja-
…m Jāņa bērniem. Pārveido
…n savu „virtuvi" tās dabiska-
… izskatā, tad aklā tumsā taus-
…amies, meklējam pa zaru
…akšu taciņu uz savām guļam-
…gām.
…ādi bija mūsu Jāņi 1945. ga-
… kādā Kurzemes stūrītī.
…ēc dažām dienām viena no
…ūsu dūšīgajām sakarniecēm
…nim piegādāja Tukuma avīzi,
…r bija attēlotas Jāņu svinī-
…s Tukumā. Cik tās bijušas pla-
…s, cik tauta bijusi sajūsminā-
…, kad pirmoreiz pēc daudziem
…diem varējusi brīvi līgot. Tie,
…s zina, kā komūnisti „aicina"
…lībniekus uz dažādiem tautas
…ētkiem, nebrīnīsies par dalīb-
…eku skaitu, paliek tikai šau-
…s, lielas un pamatotas, par
…lībnieku sajūsmu. Acīmre-
…ot, „sajūsminātie" līgotāji bi-
… tikai pilsētā uz pavēli, bet uz
…ukiem, kur nebija sajūsminā-
…ju, nebija arī sajūsmināto.
…ai kādas bija mūsu domas
…jā Jāņu naktī meža un nakts
…usumā, mums nevienam to-
…iz nevarēja ienākt prātā: vai
…ai tie nav mūsu pēdējie Jāņi
…tvijā? Tagad, kad šos notiku-
…us sedz turpat 20 gadu, kad
…ēs zinām to, ko toreiz neno-
…utām un kad mūsu elku dievi
…rādījās sīkāki par sīkiem ga-
…ņiem, mums arvien biežāk un
…atlaidīgāk, pretēji mūsu gri-
…ı un vēlēšanām, ir jādomā,
… tie bija mūsu pēdējie Jāņi
…atvijā. Vismaz tādiem, kas to-
…iz bijām tur un šodien esam
…it. Vai tiešām uz palikšanu?

Anvils

RAKSTI JAUNATNEI

MĒS

Dāviniet svētku, dzimšanas un vārda dienās.

…ada abonements resp. 6 burt-…cas tikai $4.-. Pieprasiet paraug-…umurus. Naudu un pasūtinā-jumus adresēt:

2308 DRUMMOND RD.,
MĒS saimniecības daļai,
E. Steinbachs,
Niagara Falls, Ontario.

Šis viskijs nezaudē savu garšu

Ja jums patīk viskijs, kas vienmēr garšo kā labākais viskijs — ir reizē maigs, smaržīgs un stiprs — viskijs, kas nezaudē savu garšu pat atšķaidīts, tad šis viskijs apmierinās jūsu prasības.

Nogatavināts ozola mucās ar daudzu visdārgāko un vecāko viskiju šķirņu piedevām, tas ir rūpīgi sagatavots.

Rezultāts? — Īsts viskijs, kas nezaudē savu labo garšu līdz pat pēdējam pilienam.

Nākotnē, iegādājoties garšīgāko viskiju, neaizmirstiet tā nosaukumu — GOLD STRIPE.

Jums patiks šis viskijs . . . un Gold Stripe nav dārgs.

Adams GOLD STRIPE
CUSTOM BLENDED CANADIAN RYE WHISKY

$2.80 gabalā + 25c sūtīšanai

ONTARIO DZĪVOJOŠIEM + 3% NODOKLIS

MELVATON
45 RPM plates.

1024 — Baltā roze — dziesma
Tautiet's mani pavadīja
Viltīgās acis — tango
Dzīves ratiņš griežas — valsis
2503 — Vēlreiz, draugs, nāksi tu — tango
Neskumsti, meitenīt — valsis
Latvju meitene
Par velti gaidīts — fokstrots
2505 — Kad vēl puika biju es — fokstrots
Lai tā būda rūc — polka
Sirmgalvja stāsts
Olgas polka
2502 — Es vēlos pārnākt — valsis
Neļausim ieročiem rūsēt — marša dz.
Karavīru atmiņas
Meitu māte bēdājās — valsis
2501 — Maza vēstulīte — fokstrots
Draugs, nejautā — valsis
Vēl reiz dzirdēt — tango
Gājputni — valsis
1010 — Vecā kokle — lēns fokstrots
Gaujas laivinieks — valsis
Tavas maigās rokas
Havajas melodija
6207 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
0632 — Lauku romantika — kupleja fokstr.
Donna Klara — tango
Jaunā Bābele — fokstrots
6206 — Čigānu barons
Meldijas no Štrausa operetes.
6203 — Labvakar — lēns valsis
Cik dzīve skaista — fokstrots
Cauri pilsētai — fokstrots
Puķu pārdevēja — fokstrots
6201 — Dziesmotā Rīga — fokstrots
Par vēlu, draugs — lēns foktrots
Smolandes meitenes — fokstrots
Rudzpuķu zieds — valsis
0631 — Sēņotāji — dz. fokstr.
Jūlai tas ir nieks
Nomierinies, jo vēl jau viss nav pagalam
6205 — Sniega pārsla — fokstrots
Dziesma tevi sauc
Tu, saules stars — lēns fokstrots
Jaunības ugunskurs — fokstrots
6210 — Mēnesnīca — valsis
Ramona — lēns valsis
Dzimtās zemes zvaigzne
Marju — lēns valsis
O 633 — Kas kaitēja nedzīvoti — polka
Ko debesīs teiks Pēteris — valsis
Kādēļ tev skumjas acis — tango
Lai dziedam no sirds — — tango

PIEPRASIET
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

Pērciet paši un dāviniet saviešiem un sveštautiešiem

Alf. Bērziņa THE UNPUNISHED CRIME .... $ 5.75
Senātora Thomas J. Dodd ievads.
Grāmata par Latvijas valsts iznīcināšanu.

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto 2-B.

LASIET GRĀMATAS ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ

JAUNĀKIE IZDEVUMI

K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns .... $ 4.00
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, romāns 4., 5. un 6. nodaļa .... $ 3.90
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3 $ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm .... $ 2.00
V. Klētnieks — SENČU RAKSTI .... $ 3.00
R. Skujiņa — VĒJŠ SVAIDA KAIJAS, atmiņas .... $ 4.00
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM .... $ 4.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca $ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns .... $ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns .... $ 3.90
A. Ozols — VIŅA VĀRDĪ BIJA VARENI, Jēzus māc. $ 2.50
Sak. T. Zeltiņš — DZEJAS UN SEJAS .... $ 7.50
T. Manns — AVANTŪRISTA FELIKSA KRULLA ATZIŠANĀS .... $ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles .... $ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr. vēstules $ 4.20
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZEIVŌT, romāns .... $ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFILI, latviešu proza svešumā .... $ 7.50
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE .... $ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNAS PLŪMES PIE SARKANAM LŪPĀM, stāsti .... $ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III $ 3.90
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles .... $ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns .... $ 4.50
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TOKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA .... $ 2.40
A. Lasmanis — CERĪBAS UN VILŠANĀS 4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi .... $ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS UN ĪSTENĪBA, dzejoļi .... $ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi .... $ 1.50
A. Neboiša — LAIKMETA DRUPAS .... $ 3.00
V. Čika un A. Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA — latviešu olimpieši 4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles 3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom. 4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi .... $ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS .... $ 2.50
J. Klīdzējs — SNIEGI, romāns 4.00
I. Kaijas — JUGA, romāns 5.00
A. Dz. Kronīns — ZIEMEĻU GAISMA, romāns 4.00
Fr. Dziesma — LIVZEME, lirisks tēlojums 4.00
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei 4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas 4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS 6.00
H. Biezais — IESKATĪTAIS UN ATZĪTAIS 6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA 2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja 4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja 3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLĒ, dzeja 2.80
K. Kurbads — SILU SALKAS, dzeja 2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLAZMA, dzeja 3.00
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns 3.50
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU 3.50
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti 3.50
J. Miesnieks — KVIŅKU KALNS, noveles 4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.) 1.50
J. S. Turgeņevs — DŪMI, romāns 3.85
P. Aigars — GAJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas .... $ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns .... $ 3.20
M. Kovaļevska — GAURU GAILI, romāns .... $ 4.50
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns 3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti 3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS 4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns 4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles 3.80
A. Vilnis — RAJIENS SIRDĪJ, dzejas 3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, romāns 4.50
Z. Lazda — STARU VIESULIS, dzejoļi 4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATSDZIMŠANA, dzejoļi 3.50
H. Elgasts — ZVAIGZNOTĀS NAKTIS, romāns 5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS 3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase 2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns 3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns 3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI 5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti 3.00
Felikss Cielēns — LAIKMETU MAIŅĀ, II daļa 7.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi 3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns 4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi 3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi 3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns 4.00
Guntis Zariņš — DVESEĻU BOJĀ EJA, romāns 3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEATRI 1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres 4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns 3.80
V. Cika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti 1.50
Jānis Sarma — TADA IR DZĪVE 2.50
Vilhelmīne Balodis — DZEJU IZLASE 3.50
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA 5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS 7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI 4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi 4.20
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi .... $ 7.20
E. Zicāns — VIRSĪ ZIED, dzejoļi .... $ 2.00
O. Krolls — RĪGA DIMD, atmiņas .... $ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts $ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns .... $ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS .... $ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase) .... $ 6.00
ASPAZIJAS DRAMA I daļa .... $ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d. .... $ 7.50
L. Druva — PA SAULAINAM TEKAM, illustr. izd. .... $ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, relig. dzejas antoloģija .... $ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi .... $ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem) .... $ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom. .... $ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom. .... $ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, ĀFRIKA, ceļojuma iespaidi $ 4.00
V. Toma — DZĪLUMA JĀPĀRTOP, dzejoļi .... $ 3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns .... $ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr. $ 2.80
H. C. Kradoks — LĀČĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr. $ 2.80
fru pasaka — RUĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata $ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom. $ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns .... $ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA $ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti .... $ 4.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom. $ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 c pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

Swiss Canadian Meat & Sausage veikals

1622 Bloor St., W., Toronto. LE 3-7336

Piedāvā jums visāda veida gaļas izstrādājumus, kā žāvētu gaļu, dažādu šķirņu desas, uzkožamos, delikateses.
● Tāpat liela saldumu izvēle. ● Laipna apkalpošana.
Runājam vāciski.

RETUMS

Il. Leimane — UGUNSPUTNS, dzejoļi
Illustrējis Vytautas Kasiulis $ 2.50

Lai palīdzētu dzejniecei, lūdzam šo grāmatu iegādāties.

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.

Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

CHIROPRACTIC
PSYSIOTHERAPY
DR. R. G. BALODIS
928 A Kingston Rd.,
tālr. OX 9-3584,
Toronto

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto,

ONTARIO

Ontario ir Kanadas plašā atvaļinājuma zeme:

Plašā Ontario ir zeme, kas jums sagādā vienu no jūsu dzīves visuzmundrinošākiem atvaļinājumiem.

Ontario ir 415.000 kvadrātjūdžu liela, ar ceturtdaļmiljona ezeriem. Daži ir mazi un sekli, teicami braukšanai ar laivu un peldēšanai. Citi ir klinšaini un dziļi, bagāti zivīm.

Uzceliet telti vienā no province 86 parkiem un guļiet ārā brīvā un svaigā gaisā. Vai arī, ja vēlaties, ka jūs apkalpo, — Ontario ir tuvu pie 8.000 apmešanās vietu un viesnīcu, kur jūs tā lutinās, ka vēlēsities tur palikt uz visiem laikiem.

Ontario ir zaļa un skaista brīvā daba. Un Ontario ir kaut kas vēl vairāk. Ontario ir Niagaras ūdenskrituma varenība, mākslas galerijas un senas pils, sarkani tērptie mauntiji (Mounties), spēcīgi lielgabali un sardzes pilnos kaujas goda tērpos.

Jūsu Ontario ir plaša un uzmanību saistoša vieta. Iepazīstieties šovasar ar Ontario.

Tuvākai informācijai rakstiet ONTARIO DEPARTMENT OF TRAVEL, ROOM 271, PARLIAMENT BLDGS., TORONTO, ONTARIO.

Informācijas literatūra dabūjama angļu valodā.

Honorauble JAMES AULD, Ministrs.
Aēb etaoin sšrdlu cmfžā etaoin etaoi

Mūsu mīļā māte un vecmāmiņa

Margarita Dreimanis

dzim. FREIBERGS

mirusi 1964. g. 18. jūnijā Toronto.

Dziļās sērās

DĒLS UN MEITA AR ĢIMENĒM.

Mūsu nelaiķa Jāņa Dreimaņa dzīvesbiedre

Margarita Dreimanis

dz. 1890. g. 11. janvārī Krievijā, mirusi 1964. g. 18. jūnijā Toronto.

Par viņu skumst

KANADAS KALPAKIEŠU KOPA.

Lidmašīnas katastrofā ievainots senātors Kenedijs

Pagājušās nedēļas nogalē lidmašīnas katastrofā smagi ievainots senātors Edvards Kenedijs. Pēdējā lidmašīna avarēja Vestfīldas tuvumā, Masačusetā, nogalinot pilotu Zimmiju. Senātora Kenedija palīgs, 41 gadu vecais Edvards Moss mira vēlāk slimnīcā no avārijā saņemtiem smadzeņu ievainojumiem. Indiānas senātors Baia un viņa sieva, kas arī atradās lidmašīnā, tikuši cauri ar vieglākiem ievainojumiem, kamēr senātoram Kenedijam lauzts mugurkauls. Ārsti konstatējuši, ka viņa dzīvībai briesmas nedraud, tāpat nav apdraudēta locekļu kustības brīvība, lai gan atveseļošanās ilgs ap 6 mēneši.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami

O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ

26 Market St., Hamilton, Ont., kā arī

„NORTHLAND GROCERIES",

120 Barton St. E., Hamilton, Ont.

Brīvās Latvijas pēdējā kabineta ministrs

Latvijas pārstāvis Vatikānā

MONSINJORS

JĀZEPS ČAMANIS

miris Romā 1964. g. 17. jūnijā

LATVIEŠU NACIONĀLĀ APVIENĪBA KANADĀ.

Traģiskā nāvē no mums šķīrusies mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa

JŪLE JOHANNA ŠENBERGS,

dzim. KUMMERMANIS,

dzim. 1895. g. 7. maijā, mirusi 1964. g. 20. jūnijā Toronto.

Dziļās sērās VĪRS, DĒLS un MEITAS ar ĢIMENĒM KANADĀ un LATVIJĀ.

Tiešām, labums un žēlastība mani pavadīs visu manu mūžu, un es palikšu tā Kunga namā vienmēr. Dāvida 23. dz.

BASKETBOLĀ TORONTO LATVIEŠU YMCA UZVARĒJA DV

Kanadas latviešu basketbola meistarība tuvojas noslēgumam. Meistarībā piedalās Toronto DV, Toronto Latviešu YMCA un TLSK vienības. Pēdējā spēlē YMCA sagādāja pārsteigumu. Tā uzvarēja daudzkārtējo meistarvienību DV. Abām vienībām tagad ir pa vienai zaudētai spēlei un nākošā sacensībā noskaidros, kuŗa vienība izcīnīs pirmo vietu. Pirmā un otrā vietā esošās vienības spēlēs vēl īpašu Kanadas meistarības spēli.

DV spēlēja bez sava centra A. Richtera, kas pašlaik dzīvo Montreālā. Nebija ierindā arī Savickis un Brikmanis. Vēl neparastāks bija YMCAs sastāvs, jo lielākā spēlētāju daļa bija no jaunatnes vienības. Spēle tomēr bija ļoti strauja un interesanta, kur uzvarētājs izšķīrās tikai reizē ar tiesneša svilpi. Vadībā bija pārmaiņus abas vienības, bet neviena vienība nespēja punktu starpību kaut cik ievērojami palielināt. Puslaiks beidzās 27:26 YMCAs labā. Otrā puslaika sākumā uz brīdi vadību pārņēma DV, bet drīzi atkal YMCA bija vadībā. Kad bija atlikušās tikai 40 spēles sekundes, DV izdevās iegūt 1 punktu pārsvaru, taču pēdējās 30 sekundes bija laimīgākas YMCAi, kas uzvarēja ar 61:60. Pēdējo laimīgo grozu ieguva V. Ezers.

YMCAā spēlēja V. Kauliņš — 21, J. Zentiņš — 16, A. Liepa — 14, V. Ezers — 6, E. Pilskalnietis — 4, M Ozoliņš un E. Neimanis.

DV: E. Petmanis — 22, I. Dūlmanis — 16, A. Spricenieks — 12, V. Treiguts — 3, J. Vilmanis, Daugavietis — 5 un T. Ozoliņš.

AI, KAS IR SIEVIETE?

(Pārnesums no 6. lpp.)

Par to es stipri šaubījos un nepakļāvos mierinājumam. Matīss apprasījās, kādu braucēju vajadzētu aizsūtīt pēc māsas, bet es noteikti pateicu, ka braukšu pats. Tā arī drīz jau sēdēju kamanās aiz Melņa, kas kapāja sniegu Vecrīgas virzienā un varbūt cerēja uz satikšanos ar to meiču, kas Tērbatā bija tik jauki vadījusi viņu un likusi tam ieskrieť zirga debesīs. Arī man brīžiem likās, it kā es dotos pie Ņinas, jo pēc Iras man nekad agrāk nebija iznācis doties un nevienās kamanās nevarēja neatcerēties Ņinu, kas tām lika slīdēt starp zemi un mākoņiem. Protams, jo pacilātas bija domas arī pašreiz, bet iekšējs smaids manī bija sajaucies ar piktumu, saīgumu par to, kamdēļ mani nebija atstājuši mierā. Taču drīzumā bija sagaidāmas lielas kaujas (ne par velti mūs tā mācīja un mocīja ar līšanu uz vēdera un atgulšanos uz muguras, lai varētu pārgriezt dzeloņu stieples un ar citiem smagiem, tikpat neparastiem vingrinājumiem) tā par drīzu iesviešanu kaujā nebija šaubu, un jo īss varēja izrādīties mans vēl palikušais dzīves ceļš, un cita vīra komandpunkts varēja tikt ierīkots tanī jaukajā savrupmājā, kā tas drīz vien arī — bija izrādījies. Pašlaik tikai izskatījās, ka šie ļaudis un pilsēta bija ieslīdējuši naktī, bet arī šeit nekas nebija vairāk īsts un reāls nekā kāvi, kas atkal un atkal slīdēja pāri debesīm, jo mēs bijām spoki, vēl tikai pusdzīvas ēnas, jo daudziem jau bija sagatavota noiešana ēnu valstī, pavisam. Kāpēc tad nu mani vēl neatstāja mierā, purināja štābs, un kamdēļ ar lielo nemieru šeit bija ieradusies Ira?

Melnis turpināja mierīgi rikšot, nakts ap viņu bija nomierinājusies, vētra bija apklususi. Liels pieaugošs nemiers bija iesviests tikai manī un īgnums manī pastiprinājās. Kālab šīs aristokrates, šīs dižciltīgās mīļākās tā vērsušās pret mani, tieši pret mani, jo nav šaubu, ka daudzi citi būtu izturējušies vēl sliktāk. Paštaisnuma vilnis manī pieauga un draudēja mani jau noslāpēt, un es turpināju apgaismot sevi cēli, nepelnīti cēli, sev teikdams: Lūk, esmu jauns frontes vīrs un tagad drāžos naktī, lai mani bārtu, pamācītu, sodītu un nosodītu, kamēr tālajā pamalē kaut kāds ūsains, labi nobarojies gardes kapteinis, tālā aizmugurē, pašlaik svież laukā jau kādu trešo mīļāko, kuŗa elso, krīt pie kājām, lūdz viņai piedot un atstāt to pie sevis. Mans pašstaisnības vilnis būtu mani apšļācis vēl vairāk, ja garām, pavisam tuvu garām nebūtu paslīdējusi kāda ēna, kāds nabadzīgi ģērbts stāvs, kāds lielas nelaimes tēls, kas kādreiz bija bijusi sieviete, bet nu bija dzīves un likteņa zemu pazemota, bija pārvērsta ēnā, kas iezuda naktī tikpat ātri, kā bija no tās iznākusi.

Man aizrāvās elpa: lūk, kā kaŗš un nedienas bija gājuši pāri viņai, bet viņa neklìedza, mēmi saplūda kopā ar nakti, kas bija tikpat tumša un neglābjama, kā viņas dzīves nakts. Un kaŗš bija darījis pāri daudziem, bet gan daudz vairāk viņai un — sievietei. Un kāvu nespodrā apspīdumā daudz kas piepeši atspīdēja citādā gaismā, jo, līdzīgi kāviem, gar mani sāka plūst sieviešu rindas, kā rēgi, mēmi, pacietīgi, līdz pa retam ieskanējās kāds spītīgs vai atriebīgs iekliedziens, un tās bija sievietes, kuŗas rāva laupītāju kuģos, dzīves ceļos un neceļos, viņas laupīja un aplaupīja, sita, mocīja, zaimoja, rāva zemē, bet viņas atkal spēja piecelties kājās. Un tad viņām atkal un atkal smagi vēlās pāri kaŗa rati, frontēs krita vīri, bet tās pašas lodes aizmugurē ķēra arī viņu mātes un sievas, ierāva viņas vēl dziļāk badā (arī dvēseles badā) un izmisumā. Gar mani vīzijā slīdēja restoti logi, un tas bija vientulības cietums, atstātība, kuŗā bija ieslodzītas tik daudzas, un viena no tām atgādināja, tā atgādināja Iru . . . Es izberzēju acis, pēc gaŗiem dienas darbiem biju mazliet aizsnaudies, bet pavediens ritēja tālāk: Tā nebija vairs dzīve, bet lielā mērā — ieslodzījums, kuŗā cietuma sargi bija viņas pašas, to jūtas, liktenis. Vai tad varēja ko pārmest, ja sievietei bija izrādījusies nepieciešama čūskas gudrība un panteres lokanība, lai atkal no jauna ielīstu dzīvē, vai arī, ka viņa bija apbruņojusies ar visiem ieročiem (ir spīdošiem, ir mazāk spīdošiem), lai pastāvētu, jo neviens cits jau nebija parūpējies, lai viņa pastāvētu, dzīvotu un — mīlētu. Ak, sieviete, — tas bija tas mistiskais, ir redzamais, ir tikko nojaušamais spēks, kas piepildīja visu, arī šo nakti, un atjaunoja dzīvi no tās pirmsākumiem līdz pat šai stundai, kas pievilka un atgrūda, satrauca un atbaldīja, un tomēr, kā klusa mūzika, salda elpa un noslēpumains, nekad neaprēķināms spēks, bija piesūcinājusi visu, it visu, ar skaistumu un sievietību, par ko nevarēja zināt, par cik tas svētīts vai nolādēts. Lūk, — tāda bija sieviete!

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu

---

ZIVIS NOKĀPUŠAS PAGRABĀ

Gandrīz tikpat klusi kā latviešu baņķieru kongress, aizvadītas jau arī pirmās šī gada oficiālās vasaras dienas. Makšķernieki skrien ar galvu mūrī, lai vilktu laukā Pēteŗa lomus.

20. gadsimta iespaidā daudzi lietā radioaktīvus chromētus vizuļus. Reakcionārie makšķernieki vēl pieturas pie sliekām un mailītēm. Liberālā spārna pārstāvji liek āķim virsū igauņu rupjmaizi vai Kristapsona aknu desu, bet iesācēji četrcollīgam āķim sprauž virsū 3/5 collīga sienāža mirstīgās atliekas.

Par rezultātiem pagaidām nerunāsim, jo makšķernieku brālības lielmeistara nosaukumu piešķirsim tikai rudenī.

No puslīdz drošiem avotiem man ziņo, ka pagājušā svētdienā labi ķērušies dižciltīgie basi, visvairāk rokbasi un zīmīgā kārtā tieši ezeros un upēs.

Mans padoms: karstā laikā lielākās zivis jāmēģina atrast lielākā dziļumā. Ezera foreles esot nokāpušas jau ap 75 līdz 100 pēdu dziļā pagrabā.

☆

Šajā nedēļas nogalē punktu pieliksim līgošanai.

Izrādās, ka mūsu etniskā grupā bez organizētiem un neorganizētiem makšķerniekiem ir arī tādas pašas kvalifikācijas līgotāji.

Neorganizētie līgotāji, kas pedantiski respektē organizēto jāņubērnu izdarības, šogad savā dižlīgošanā pulcēsies uzņēmīgā latviešu sapītā Ērgļu lizdā, Happy Hills kaimiņos.

Ērgļu lizdas īpašnieks Toronto latviešiem labi pazīstams, bet pagaidām kautrīgi slēpjas aiz kuplas bārdas.

Te jāpiezīmē, ka nevienam ērglim nav tik smuka bārda un nav arī tik smuka lizda.

Neticiet? Aizbrauciet palīgot un pārliecināties!

Ap lizdu esot divdesmit aukstu strautu ar 2448 smukām forelītēm.

A. Pelēkais

PRIEKŠLASĪJUMU . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Gandrīz visi jaunieši, ko sastapu, kaut ko studē. Daudzi jo daudzi no viņiem saņem stipendijas — arī zināšanu papildināšanai Eiropā. Patīkami dzirdēt, ka nav retums tādu, kas par studiju priekšmetu izraudzījušies kādu humānitāro nozari. Ar to rodas atsvars Eiropas latviešu akadēmiskās jaunatnes pārmērīgajai nosliecei uz praktiskām fakultātēm. Ja vien izdosies atrisināt sarežģījumus ar lidmašīnu īrēšanu, daudzi Amerikas un Kanadas latvieši gaidāmi Hamburgas dziesmu svētkos. Vispār ASV un Kanadā mūsu tautiešu saimē par apstākļiem Eiropā liela interese, diemžēl, nevaru liecināt, ka viņi būtu pietiekami informēti.

Pārāk daudz ir tādu, kam Eiropas apstākļi un Eiropas latviešu dzīve tēlojas tāda pati kā pirms 15 gadiem. Nevar noliegt, ka amerikānizēšanās process Jaunās pasaules latviešos gājis diezgan tālu. Bet kad atloba mizu, tad viņi ir tie paši, kas esam mēs. Pretēji, piemēram, Zviedrijas latviešiem Amerikas tautieši nesirgst ar iekšpolītiskām ķildām. Toties viņi ierauti „draudžu kaŗos", un tas ir pats nepatīkamākais, kas man palicis atmiņā no Amerikas ceļojuma. Varēju iemest acis — ne vairāk Ņujorkas pasaules izstādē, kur īpaši aizkustināja Vatikāna stends ar Mikelandželo Pietā, kas atvesta no Pēteŗa baznīcas Romā. Laika trūkuma un pēkšņi uznākušā karstuma viļņa dēļ ar amerikāņu kultūras dzīvi bija iespējams iepazīties tikai pavisam maz. Bet ilgi man paliks prātā Euripida Trojiešu izrāde kādā Ārpusbrodveja teātrī Grīnvilledžas kvartālā Ņujorkā. Tur redzēju režisora izdomu un aktieŗu spēles virtuozitāti, kādu Eiropā grūti iedomāties. Beigās man jāteic tā: Amerika ir ar savu īpašu seju. Lai pie tās pierastu, vajag daudz pūļu. Man liekas, turienes latvieši, atskaitot jauno paaudzi, savā lielākajā daļā vēl tagad jūtas kā svešinieki. Bet nav šaubu, ka Amerika visai daudz var arī dot — gan materiāli, gan kultūras ziņā. Amerika ir arī tā zeme, kur visvairāk gaidāmas sekmes mūsu polītiskajai cīņai. Tālab nepieciešama saprašanās starp Eiropas un Amerikas latviešiem. Starp mums Eiropā netrūkst tādu, kas ņirgājas vai tieši pārprot Amerikas latviešu vārdus un darbus. Ar to rodas berze, kas briesmīgi kaitē mūsu kopīgiem centieniem."

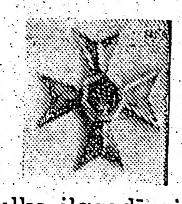

7. Siguldas pulka ilggadīgais komandieris

PULKVEDIS

KRISTAPS FRICKAUSS

dzimis 1883. g. 19. decembrī Nīkrāces pagastā, miris 1964. gada 8. aprīlī Jelgavā. Apglabāts 12. aprīlī Rīgā, Meža kapos.

Par viņu sēro

SIGULDAS PULKA PIEMIŅAS FONDS.

KANADAS BAZNĪCĀS

SAUCIENS NO GOLGATAS
Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja. baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

28. jūnijā, plkst. 11 jaunatnes iesvētes dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue, Toronto 7; tel. 921-3327.

28. jūnijā, plkst. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. E. Ķerģis. Dziesmu grāmatas

5. jūlijā, plkst. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. A. Lūsis; Plkst. 2 pp. Saulainē svētbrīdis, nometni atklājot.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

28. jūnijā, plkst. 11 pr. p. jauniešu iesvētes dievkalpojums. Dziesmu lapiņas.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā. 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

12. jūlijā, plkst. 1,30 p. p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas, māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

28. jūnijā plkst. 3 pp. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Prebiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

5. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tērvetē.

11. jūlijā, plkst. 7 vak. Montreālā, Presbiteriāņu baznīcā, Svētvakara dievkalpojums.

19. jūlijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums draudzes lauku īpašumā, Tērvetē.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

28. jūnijā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums.

5. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums..

12. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

19. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

26. jūlijā dievkalpojuma nebūs.

9. augustā, Varoņu piemiņas dienā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Ezerkalnos.

16. augustā, plkst. 11.00 no rīta Kapu svētku dievkalpojums Mount Royal kapsētā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

5. jūlijā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

Pavadiet savu atvaļinājumu vai makšķerēšanas izbraukumus

NOMETNĒ RĪGA

6 j. ziemeļos no Port Severnas.

Vieniniekiem dienā: $ 2,50, nedēļā $ 15,-.
Ģimenēm dienā $ 3,50, nedēļā $ 22,-

O. ZVIRGZDGRAUDS, 50 Carrick Ave., Hamilton. LI 9-8782, RO 9-7550.